

2011. évi CLXXV. törvény

az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

Az Országgyűlés elismerve, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához; az egyesülési szabadság érvényesülése, valamint a civil szervezetek működési alapjainak megteremtése, társadalmilag hasznos és közösségteremtő tevékenységük elismerése, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységük támogatása érdekében – összhangban az Alaptörvénnyel, valamint az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának rendelkezéseivel – a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti alapítványokra, egyesületekre, valamint a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre terjed ki.

(2) Nem kell alkalmazni e törvény II–X. fejezetét a civil társaságra, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványra (a továbbiakban: pártalapítvány), a pártra, továbbá VII–X. fejezetét a kölcsönös biztosító egyesületekre és a szakszervezetre.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően a pártalapítvány vonatkozásában külön törvény elrendelheti e törvény alkalmazását.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. adomány: a civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – ellenszolgáltatás nélkül juttatott eszköz, illetve nyújtott szolgáltatás;

2. adományozó szervezet: a civil szervezetek számára nyújtandó adományok szervezésére és juttatására létrejött civil szervezet, amelynek létesítő okiratában e cél alapcélként került megjelölésre;

3. befektetési tevékenység: a civil szervezet eszközeiből történő értékpapír-, társasági tagsági jogviszonyból eredő vagyoni értékű jog, ingatlan és más egyéb éven túli befektetést szolgáló vagyontárgy szerzésére irányuló tevékenység;

4. cél szerinti juttatás: a civil (közhasznú) szervezet által (közhasznú) alaptevékenysége keretében nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli szolgáltatás;

5. civil delegált: a X. fejezetben meghatározott Tanács, illetve kollégium azon tagja, akit a civil jelöltállítási rendszerben a civil szervezetek választottak meg;

6. civil szervezet:

a) a civil társaság,

b) a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület – a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével –,

c) – a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével – az alapítvány;

7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves

összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó éves összes bevétele;

8. feladatfinanszírozást szolgáló költségvetési támogatás: valamely közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátását, valamint e feladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás;

8a. civil szervezetek normatív támogatása: a civil szervezetek által gyűjtött adományok után járó, a gyűjtött adomány mértékével arányos az 56. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján nyújtott támogatás;

8b. civil szervezetek egyszerűsített támogatása: a helyi vagy területi hatókörű civil szervezetek számára az 56. § (1) bekezdés *h*) pontja alapján egyszerűsített formában, jogosultsági alapon nyújtott támogatás a helyi közösség érdekében végzett tevékenységük támogatására;

9. felelős személy: a civil szervezet vezető tisztségviselője, létesítő okiratában és belső szabályzataiban vezető tisztségviselőként megjelölt vagy egyébként érdemi döntési jogkörrel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a létesítő okirat felhatalmazása, a civil szervezet döntéshozó szervének határozata vagy szerződés alapján a civil szervezet képviselőjére vagy pénzforgalmi számlája feletti rendelkezésre jogosult;

10. gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek;

11. gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, kivéve

a) az adomány (ajándék) elfogadását,

b) a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is),

c) a pénzeszközök betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezését,

d) az ingatlan megszerzését, használatának átengedését és átruházását;

12. határon túli civil szervezet: a határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében tevékenykedő, más állam területén, annak jogszabályai alapján működő civil szervezet;

13. hatókör: civil szervezet működésének földrajzi kiterjedése, amely lehet:

a) helyi: a működés területe a székhely (illetve telephelyek) településére vagy annak egy részére korlátozódik;

b) területi: a működés kiterjedése a helyi kiterjedést meghaladja, de nem éri el az országos szint követelményeit;

c) országos: a civil szervezet legalább hét vármegyében tartós tevékenységet végez;

d) nemzetközi: a civil szervezet több országban fejti ki tevékenységét.

14. induló tőke: a civil szervezet létrehozásakor az alapító(k), illetve alapító tag(ok) által a civil szervezet rendelkezésére bocsátott vagyon;

15.

16. közcélú tevékenység: személyek csoportja által, valamely a csoportnál tágabb közösség érdekében – más, e közösségbe nem tartozó személyek érdekeinek sérelme nélkül – végzett tevékenység.

17. közeli hozzátartozó: a Ptk.-ban meghatározott közeli hozzátartozó, valamint az élettárs;

18. közérdekű kötelezettségvállalás: a Ptk. 6:589–6:592. §-ában meghatározott kötelezettségvállalás;

19.

20. közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez;

21. közszolgáltatási szerződés: valamely közfeladat vagy a közfeladat egy részének a szerv nevében történő ellátására – a Ptk. 6:256. §-ában meghatározottak alapján – kötött írásbeli szerződés. Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek azon közszolgáltatással kapcsolatban kötött

szerződés, amelynek nyújtása jogszabályban meghatározott feltételeken alapuló engedélyhez van kötve;

22. közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a vármegyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a megyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzetiségi szervezet által a helyi, illetve nemzetiségi önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás valamint a polgármester jelölése.

23–24.

25. nem pénzbeli támogatás: vagyoni értékkel rendelkező forgalomképes dolog, szellemi alkotás, illetve vagyoni értékű jog részben vagy egészében, véglegesen vagy ideiglenesen, teljesen vagy részben ingyenesen történő átruházása vagy átengedése, illetve szolgáltatás biztosítása;

26. pályázati felhívás: az a nyilvános vagy előre meghatározott körben közzétett felhívás, amely a pályázók összevetésére alkalmas feltételeket és a pályázattal elnyerhető cél szerinti juttatást, a pályázat értékelésének lényeges feltételeit (beleértve a benyújtási és értékelési határidőket, valamint a pályázat elbírálására hivatottak körét) megjelöli;

27. tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;

28. törzsvagyon: az induló tőke, megnövelve alapítvány esetében a csatlakozók által kifejezetten az induló tőke növelése érdekében rendelkezésre bocsátott vagyonnal;

29.

I. fejezet

Az egyesülési jog alapján létrejött szervezetek

3. § (1) Az egyesülési jog mindenkit megillető alapvető szabadságjog, amelynek alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy másokkal szervezeteket, illetve közösségeket hozzon létre vagy azokhoz csatlakozzon.

(2) Az egyesülési jog alapján a természetes személyek, valamint tevékenységük célja és alapítóiik szándéka szerint a jogi személyek, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei szervezeteket hozhatnak létre és működtethetnek.

(3) Az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

(4) Az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel, és amelyet törvény nem tilt.

(5) Az egyesülési jog alapján fegyveres szervezet nem hozható létre, valamint törvény alapján kizárólag állami szerv saját hatáskörében ellátható közfeladat megvalósítására irányuló tevékenység nem végezhető.

4. § (1) Az egyesület az egyesülési jog alapján létrehozott szervezet, amelynek különös formáira: a szövetségre, a pártra, a szakszervezetre, továbbá a külön törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesületekre törvény az egyesületre vonatkozó rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg. Az egyesület (különös formájú egyesület) nevében nem kell feltüntetni az egyesület típusára vagy formájára vonatkozó elnevezést; egyesület (különös formájú egyesület) létrehozható és működtethető olyan elnevezéssel is, melyben a szövetség vagy az egyesülési jog gyakorlására

utaló egyéb kifejezés szerepel.

(2) Az egyesület jogi személy, amely a nyilvántartásba vétellel jön létre.

(3) A szövetség olyan egyesület, amely két tag részvételével is alapítható, működtethető. A szövetség tagja egyesület, alapítvány, egyéb jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy civil társaság lehet; szövetség tagja természetes személy nem lehet.

(4) Ha az egyesület olyan tevékenységet végez, amelyet jogszabály engedélyhez (feltételhez) köt vagy egyébként szabályoz, e tevékenység felett a tevékenység szerinti hatáskörrel rendelkező állami szerv a hatósági ellenőrzésre irányadó szabályok alkalmazásával felügyeletet gyakorol.

(5) Az egyesület alapszabálya a különleges jogállású tagságról e jogállás tartalmának meghatározásával rendelkezhet. Ha az egyesület alapszabálya pártoló tagságot hoz létre, úgy az ilyen tag az egyesület tevékenységében csak vagyoni hozzájárulással vesz részt, ha pedig tiszteletbeli tagságot, úgy az ilyen tagot az egyesület tagjai választják meg e tagságra. A pártoló és a tiszteletbeli tag az egyesület szerveinek ülésén tanácskozási joggal vehet részt és vezető tisztségviselővé nem választható.

(6)

(7) Az elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével tartott ülésen elhangzottakat és a meghozott határozatokat úgy kell rögzíteni, hogy azok utóbb is ellenőrizhetőek legyenek. Ha a döntéshozó szerv ülésén hozott határozatot be kell nyújtani a nyilvántartó bírósághoz, jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az ügyvezető aláírásával hitelesít.

(8) Ha törvény közzétételi kötelezettséget ír elő az egyesület számára, e kötelezettségnek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény szerinti módon kell eleget tenni.

5. § Nem minősül egyesületnek a természetes személyeknek az egyesülési jog alapján létrehozott olyan közössége, amelynek működése nem rendszeres, vagy nincs nyilvántartott tagsága vagy az egyesületre vonatkozó rendelkezésekben meghatározott szervezete.

5/A. § (1) Természetes személyek nem gazdasági érdekű közös céljaik elérése és közösségi célú tevékenységük összehangolására polgári jogi társasági szerződéssel létrehozhatnak társaságot (civil társaság).

(2) A civil társaság jogi személyiséggel nem rendelkezik, vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozható.

(3) A civil társaságot alapító szerződésre a polgári jogi társasági szerződésre vonatkozó szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szerződést az ügyek vitelére feljogosított tag kivételével bármely tag azonnali hatállyal, bármely okból, indokolás nélkül felmondhatja, a tag halála, illetve felmondása esetén pedig a szerződés a többi taggal mindaddig hatályban marad, amíg a tagok száma egy főre nem csökken.

(4) A civil társaság gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem végezhet.

6. §

7. § A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek tagjaira vonatkozóan az egyesülési jog gyakorlásának feltételeit és módját törvény állapítja meg.

8. § (1) Minden egyesület saját maga rendelkezik nevével, címerével, logójával és minden a nevéhez kapcsolódó joggal, különös tekintettel a hirdetési, reklám és a tevékenység televíziós, rádiós valamint egyéb elektronikus technikákkal történő közvetítésével kapcsolatos jogokra.

(2) Az egyesület az (1) bekezdés szerinti hirdetési, reklám-, illetve közvetítési jogokkal kapcsolatosan egy évnél hosszabb időre szerződést csak a döntéshozó szerv külön felhatalmazása alapján köthet. Az országos sportági szakszövetség esetében ezt a jogkört a szakszövetség ügyintéző-képviselő szerve jogosult gyakorolni.

(3) A (2) bekezdés szerinti, határozatlan vagy egy évnél hosszabb időre kötött szerződés megkötésétől számítva évente a döntéshozó szerv – országos sportági szakszövetség esetében a szakszövetség ügyintéző-képviselő szerve – újabb felhatalmazása hiányában hatályát veszti. Ezen rendelkezést az (1) bekezdés szerinti tárgyban kötött szerződésben szerepeltetni kell.

II. fejezet

A civil szervezetek végelszámolása, kényszer-végelszámolása és egyszerűsített törlési eljárása

2/A. A civil szervezet végelszámolása és kényszer-végelszámolása

9. § (1) A civil szervezet végelszámolására e törvény rendelkezései szerint kerül sor.

(2) Az egyesület jogutód nélkül történő megszűnése esetén – ha az egyesület nem fizetéseképtelen, és e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – végelszámolás lefolytatásának van helye.

(3) Ha az egyesület döntéshozó szerve határoz az egyesület jogutód nélküli megszűnéséről vagy határozatban megállapítja, hogy az egyesület megszűnt [Ptk. 3:48. § (1) bekezdés *a)* és *b)*, 3:84. § *a)* pont], egyúttal határoz a végelszámolás elrendeléséről, megállapítja a végelszámolás kezdő időpontját és megválasztja a végelszámolót, illetve rendelkezik a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról is.

(4) A végelszámoló személyére és felelősségére a végelszámolás kezdő időpontjától alkalmazni kell a Ptk.-nak a jogi személy vezető tisztségviselőjével szembeni követelményeire és kizáró okokra vonatkozó általános szabályait, továbbá a civil szervezeti formánál a vezető tisztségviselőre meghatározott további előírásait.

(5) A végelszámoló esetleges visszahívásáról és új végelszámoló kijelöléséről – e törvényben foglalt kivételekkel – az határoz, aki a végelszámolót kijelölte.

9/A. § (1) A végelszámolás tárgya a civil szervezetnek az a vagyona, amellyel a civil szervezet a végelszámolás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően a végelszámolás folyamata alatt szerez, ide nem értve a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 4. § (3) bekezdésében meghatározott vagyont.

(2) A végelszámolás nem határozható el a civil szervezet fizetéseképtelenségét megállapító végzés kézhezvételét követően, a felszámolás elrendelésével pedig a folyamatban lévő végelszámolás megszűnik.

(3) A végelszámolással kapcsolatos bírósági eljárásokban azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

9/B. § (1) A végelszámolás bejelentése – a 9/J. §-ban foglalt kivétellel – a végelszámoló feladata. A végelszámoló a végelszámolás megindítását változásbejegyzési kérelemben – űrlapon – köteles bejelenteni a bíróságának.

(2) A végelszámolással összefüggő bírósági eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(3) A végelszámoló a végelszámolás megindításának nyilvántartásba vétele iránti kérelemben köteles bejelenteni a végelszámolás megindítását elrendelő határozat keltét, a végelszámolás kezdő időpontját, a végelszámoló nevét (cégnevét) és lakóhelyét (székhelyét), ha a végelszámoló nem természetes személy, akkor a nyilvántartási számát (cégjegyzékszámát) és a végelszámolási feladatok ellátására kijelölt természetes személy nevét és lakóhelyét, valamint a civil szervezet ügyintéző és képviselői szerve megbízatásának megszűnését.

(4) A bíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz, amelynek közzétételéről a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék útján gondoskodik. A nyilvántartásban a „végelszámolás alatt”, illetve a „v. a.” toldatot fel kell tüntetni.

(5) A közzétételnek tartalmaznia kell:

a) a végelszámolás alá került civil szervezet nevét, székhelyét, adószámát, nyilvántartási számát,

ha a jogutód nélküli megszűnés elhatározását megelőző két éven belül jogutódlás következett be, a jogelőd(ök) nevét, székhelyét és nyilvántartási számát,

b) a (3) bekezdésében foglalt adatokat,

c) a hitelezőknek szóló felhívást, hogy követeléseiket a közzétételtől számított negyven napon belül a végelszámolónak jelentsék be.

(6) A végelszámoló a végelszámolás közzétételétől számított tizenöt napon belül – szükség szerint – értesíti a végelszámolás megindításáról

a) az ingatlanügyi hatóságot a végelszámolás tényének bejegyzése érdekében,

b) ha a civil szervezet valamely vagyontárgya országos közhiteles vagy közérdekből vezetett nyilvántartásban szerepel, e nyilvántartást vezető szervezetet,

c) a területileg illetékes állami munkaerő-piaci szervezetet,

d) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot arról, hogy maradtak-e fenn olyan környezeti károsodások, környezeti terhek, amelyekből bírságfizetési vagy egyéb fizetési kötelezettség, a károsodások elhárításához, illetve a terhek rendezéséhez szükséges kiadás származhat,

e) a civil szervezet pénzforgalmi számláit vezető valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót,

f) a civil szervezet vagyoni részvételével működő jogalanyok vezető tisztségviselőit,

g) a civil szervezet által vagy ellen indított és folyamatban lévő hatósági és bírósági eljárásokban az eljáró hatóságot vagy bíróságot.

9/C. § (1) A végelszámolás kezdő időpontjában – ideértve a 9/J. § szerinti esetet is – a civil szervezet vezető tisztségviselőjének megbízatása megszűnik. A végelszámolás kezdő időpontjától a civil szervezet önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselőjének a végelszámoló minősül.

(2) A végelszámolás kezdő időpontját követő harminc napon belül a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselője

a) a folyamatban lévő ügyekről a végelszámolót tájékoztatja,

b) a nem selejtezhető, a titkos minőségű, a számviteli és az adóügyi iratokról iratjegyzéket készít, és azokat, valamint az irattári anyagokat a végelszámolónak átadja,

c) a végelszámoló díjazása esetén a végelszámoló díjának és költségtérítésének kifizetéséhez előre láthatóan szükséges összegre tartalékot képez, és azt a pénzforgalmi számlájára befizeti, ott elkülönítetten tartja nyilván,

d) a végelszámolás megindításáról a munkavállalókat, valamint a munka törvénykönyvében meghatározott szakszervezeteket, az üzemi tanácsot (üzemi megbízottat) haladéktalanul tájékoztatja.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a végelszámoló a korábbi vezető tisztségviselő.

(4) A végelszámoló a végelszámolás során a civil szervezet vagyoni helyzetét felméri, követeléseit behajtja, tartozásait kiegyenlíti, jogait érvényesíti és kötelezettségeit teljesíti, vagyoni eszközeit pedig szükség esetén értékesíti. A végelszámolás közzétételét követően a civil szervezetnek haladéktalanul el kell különítenie az eljárás költségeinek fedezetét.

(5) Ha a végelszámolás a megindításának évében nem fejeződik be, a végelszámoló a számviteli törvényben meghatározott üzleti évenként köteles elkészíteni a számviteli törvény szerinti beszámolót és az adóbevallást annak feltüntetésével, hogy a civil szervezet végelszámolás alatt áll. A végelszámoló továbbá évente tájékoztatót készít a döntéshozó szerv és a bíróság részére, amelyben bemutatja a végelszámolás alatt álló civil szervezet helyzetét, annak okát, hogy az eljárás befejezésére miért nem került még sor, továbbá tájékoztatást ad az eljárás befejezésének várható időpontjáról is.

(6) A végelszámolást a végelszámolás kezdő időpontjától számított legkésőbb három éven belül be kell fejezni.

9/D. § (1) A civil szervezet hitelezői a követeléseiket a végelszámolás megindításának közzétételét követő negyven napon belül jelenthetik be a végelszámolónak. A bejelentés akkor is szükséges, ha a civil szervezettel szemben a követeléssel kapcsolatban hatósági vagy bírósági

eljárás van folyamatban. A bejelentés elmulasztása vagy késedelmes teljesítése nem jár jogvesztéssel, de a zárómérleg és a vagyonfelosztási határozat elfogadását követően hitelezői igényt már csak a megszűnt jogi személy tartozásaiért történő helyállásra vonatkozó szabályok szerint lehet érvényesíteni.

(2) A végelszámoló a hitelezői igénybejelentési határidő elteltét követő tizenöt napon belül a követelésekről jegyzéket készít, ezen belül külön kimutatja az elismert és a vitatott hitelezői igényeket. A követelések jegyzékét a végelszámoló további tizenöt napon belül benyújtja a bírósághoz. A vitatott hitelezői igények hitelezőit a végelszámoló a követelésük ilyen minősítéséről ugyanezen időtartam alatt értesíti.

(3) Az a hitelező, akinek bejelentett követelését a végelszámoló vitatja, igényét a végelszámoló értesítésének kézhezvételétől számított harmincnapos határidőn belül a bíróság előtt perben érvényesítheti, ennek megindítását a végelszámolónál igazolnia kell.

(4) A végelszámoló a vitatott igények fedezetére köteles lekötött tartalékokat képezni.

9/E. § (1) A végelszámoló végelszámolási nyitómérleget készít, majd a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő elteltét követően – legfeljebb hetvenöt napon belül – a hitelezői követelések jegyzékéből kiindulva – szükség szerint – korrigálja a végelszámolási nyitómérleget (korrigált végelszámolási nyitómérleget készít), amelyet a civil szervezet döntéshozó szerve elé terjeszt.

(2) Ha a végelszámoló a korrigált végelszámolási nyitómérleg alapján azt állapítja meg, hogy a civil szervezet vagyona a hitelezők követeléseinek fedezetére nem elegendő, és a hiányzó összeg harminc napon belül nem pótolható, haladéktalanul köteles felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani. A felszámolás iránti kérelem előterjesztéséhez a döntéshozó szerv hozzájárulására nincs szükség, de a végelszámolónak a döntéshozó szervet a felszámolás kezdeményezéséről haladéktalanul tájékoztatnia kell.

9/F. § (1) A végelszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása miatt a sérelmet szenvedett fél a végelszámoló eljárásának időtartama alatt a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül, de legfeljebb az intézkedéstől vagy a mulasztás bekövetkezésétől számított hatvan napon belül a civil szervezetet nyilvántartó bíróságnál végelszámolási kifogással élhet.

(2) Végelszámolási kifogásnak van helye akkor is, ha a végelszámoló a civil szervezet bármely hitelezőjének kérésére a hitelezői igénybejelentés határidejének lejártától számított harminc napon belül nem ad tájékoztatást arról, hogy követelését elismeri-e, illetve, hogy a kifizetés mikorra várható.

(3) A bíróság a végelszámolási kifogás felől – a végelszámoló észrevételének beszerzését követően – soron kívül határoz. Ha a kifogás elbírálása során a felek meghallgatása vagy bizonyítás felvétele szükséges, a bíróság a kifogásolt intézkedés végrehajtásának felfüggesztését is elrendelheti.

(4) Ha a bíróság a végelszámolási kifogást megalapozottnak találja, a végelszámoló intézkedését megsemmisíti és az eredeti állapot helyreállítására kötelezi, vagy – ha ez lehetséges – az eredeti állapotot határozatával helyreállítja. Ha a végelszámoló mulasztott, a bíróság a végelszámolót intézkedés megtételére kötelezheti. A bíróság az alaptalan végelszámolási kifogást végzésével elutasítja.

(5) A végelszámolási kifogás tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

9/G. § (1) A végelszámoló a végelszámolás befejezésekor elkészíti és – a civil szervezetnél működő felügyelőbizottság vagy más ellenőrzésre feljogosított szerv, illetve könyvvizsgáló jelentésével együtt – a döntéshozó szerv elé terjeszti jóváhagyásra

a) az adóbevallásokat,

b) a végelszámolás utolsó üzleti évről készült számviteli törvény szerinti beszámolót,

c) a vagyonfelosztási javaslatot, amelyben a végelszámoló díjának mértékére is indítványt tesz,

d) a végelszámolási időszak esetleges gazdasági eseményeinek bemutatásáról szóló összefoglaló értékelést (zárójelentést), valamint

e) a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok sorsára vonatkozó javaslatot.

(2) A döntéshozó szerv az előterjesztett iratok, illetve a vagyonfelosztás tárgyában határozatot

hoz. A határozatban – szükség esetén – rendelkezni kell a végelszámoló díjáról és a végelszámolás költségeinek, köztük az iratanyag őrzésének és a civil szervezet megszűnésével kapcsolatban felmerülő egyéb költségeknek a viseléséről is. A döntéshozó szerv továbbá dönt a felosztott vagyon kiadásának időpontjáról, amelynek lebonyolítására a végelszámoló köteles. A vagyon kiadására nem kerülhet sor a civil szervezet törlésére vonatkozó végzés meghozatalát megelőzően.

(3) A végelszámoló köteles gondoskodni a civil szervezet iratanyagának elhelyezéséről. Az ezzel kapcsolatos költségeket és a megszűnés utáni iratörzés költségeit a vagyonfelosztási javaslatban fel kell tüntetni. A vagyonfelosztás során úgy is meg lehet állapodni, hogy a civil szervezet iratanyagának őrzését (ingyenesen vagy ellenérték fejében) a tagok (alapítók) valamelyike vállalja.

(4) A végelszámoló a társadalombiztosítási jogszabályban meghatározott módon adatszolgáltatást köteles teljesíteni a biztosítottak jogviszonyára vonatkozó nyugdíj-biztosítási adatokról.

(5) A végelszámolást nem lehet addig befejezni, amíg a civil szervezetnek olyan ismert követelése vagy tartozása áll fenn, amelyről a vagyonfelosztási határozatban nem rendelkeztek. Nem lehet befejezni a végelszámolást továbbá akkor sem, ha a civil szervezettel szemben hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban. A végelszámolás befejezésére csak akkor kerülhet sor, ha az adott eljárás megszűnt vagy a civil szervezet a fél személyében bekövetkező változás miatt az eljárásnak többé nem alanya.

(6) A civil szervezet törlése iránt a végelszámoló nyújt be kérelmet.

(7) A civil szervezet a végelszámolási eljárás során bármikor – a civil szervezet törlésére irányuló kérelem benyújtásáig – elhatározhatja a végelszámolás megszüntetését és a civil szervezet működésének továbbfolytatását.

9/H. § Ha a végelszámoló a szervezet korábbi képviselőjével nem tud kapcsolatba lépni, hitelezői követelés bejelentésére nem került sor, a civil szervezetnek nincs munkavállalója, a végelszámoló haladéktalanul intézkedik a 9/L. § (4) bekezdése szerinti adatok és igazolások beszerzéséről, és a 9/L. § (4) bekezdésében előírt körülmények fennállása esetén – a 9/G. § (1) bekezdésben meghatározott iratok benyújtásának kötelezettsége nélkül – kezdeményezi a civil szervezet nyilvántartásból való törlését. Ebben az esetben a bíróság a végelszámolót kötelezi a civil szervezet iratainak elhelyezésére és ennek megtörténtének igazolására.

9/I. § (1) Ha a bíróság azt észleli, hogy a végelszámoló a kötelezettségeit nem teljesíti – ideértve a bíróság által határozatban megjelölt kötelezettséget is –,

a) határidő tűzésével és pénzbírság terhe mellett felhívja a mulasztás pótlására, és ennek eredménytelensége esetén

b) 100 000 forinttól 900 000 forintig terjedő, ismételten is kiróható pénzbírsággal sújtja.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerint pénzbírsággal sújtja a civil szervezet korábbi vezető tisztségviselőjét, ha tudomást szerez arról, hogy nem teljesíti a 9/C. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések eredménytelensége esetén a bíróság új végelszámolót jelöl ki a felszámolói névjegyzékből, a korábbi végelszámoló nyilvántartásból való törlése mellett.

9/J. § (1) Ha bírósági határozat folytán kell a végelszámolást lefolytatni, továbbá, ha a végelszámolást egyszerűsített törlési eljárás előzte meg, a végelszámolás kényszer-végelszámolásként kerül lefolytatásra.

(2)

(3) Kényszer-végelszámolás esetén a bíróság a végelszámolás megindításáról szóló, a 9/B. § (4) bekezdés szerinti végzést hivatalból hozza meg, és – a vezető tisztségviselő nyilatkozatát követően – kijelöli a végelszámolót. A bíróság végelszámolónak elsősorban a civil szervezet bejegyzett vezető tisztségviselőjét jelöli ki. Ha a bejegyzett vezető tisztségviselő nem jelölhető ki vagy kijelölésének mellőzését alapos okkal kéri, a bíróság a felszámolói névjegyzékből jelöli ki a végelszámolót.

(4) A kényszer-végelszámolásra a civil szervezet végelszámolására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azonban a civil szervezet nem dönthet a továbbműködéséről, illetve a kényszer-végelszámolás megszüntetéséről.

(5) A bíróság a civil szervezet törlésével egyidejűleg a végelszámolónak – ha a végelszámolót a bíróság a felszámolói névjegyzékből jelölte ki – az eljárásban meg nem térült és igazolt

készkiadásait (ideértve a számlában áthárított általános forgalmi adót is) legfeljebb 30 000 forint összeghatárig, továbbá legfeljebb 20 000 forint munkadíjat és a díjat terhelő általános forgalmi adót a központi költségvetés terhére megfizeti. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala (a továbbiakban: Gazdasági Hivatal) minden negyedév utolsó munkanapján összesíti ezeket a kifizetéseket, és az erről szóló kimutatást az államháztartásért felelős miniszter részére megküldi, hogy a tárgynegyedévben milyen pénzüsszegre áll fenn a központi költségvetési fizetési kötelezettség. A kimutatás alapján az államháztartásért felelős miniszter a központi költségvetés terhére ezt az összeget elkülönített számlán a Gazdasági Hivatal rendelkezésére bocsátja. A Gazdasági Hivatal a pénzüsszeg beérkezését követő 15 napon belül teljesíti a végelszámoló részére az e bekezdés alapján járó kifizetéseket. A Gazdasági Hivatal központi költségvetéssel történő elszámolásának, valamint a pénzüsszeg folyósításának részletes szabályait az államháztartásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

2/B. A civil szervezet egyszerűsített törlési eljárása

9/K. § (1) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye, ha

a) a bíróság a civil szervezet tekintetében megállapítja a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét vagy

b) a bíróság a civil szervezetet törvényességi felügyeleti eljárásban megszünteti,

feltéve, hogy az *a)* vagy *b)* pont szerinti eljárás során nem merült fel adat arra nézve, hogy a civil szervezetnek vagyona van vagy a civil szervezet fennállása során adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(2) Az e cím szerinti bírósági eljárásokban azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz, a Pp. szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az e cím szerinti eljárások lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartató bíróság illetékes.

(4) Ha a bíróság a civil szervezetet megszünteti vagy a civil szervezet tekintetében megállapítja a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét, a civil szervezetet nyilvántartó bíróság a határozat alapján a nyilvántartásba haladéktalanul bejegyzi megszüntetés esetén a „megszüntetve”, a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztének megállapítása esetén pedig a „megszűnt” toldatot.

(5) Ha a civil szervezet fennállása során adószámmal rendelkezett vagy rendelkezik, az (1) bekezdésben meghatározott határozatok indokolásának a Pp. 346. § (4)–(6) bekezdésében foglaltakon túl tartalmaznia kell az arra való utalást, hogy az eljárás során a civil szervezet vagyonára vonatkozó adat merült-e fel.

(6) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye az egyesület kérelmére akkor is, ha az egyesület elhatározza megszűnését vagy megállapítja, hogy megszűnésének anyagi jogi feltételei bekövetkeztek és fennállása alatt adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik.

(7) Ha az eljárás folytatásának van helye, a bíróság az (1) bekezdés szerinti jogerős határozat kézhezvételétől vagy a (6) bekezdésben meghatározott kérelem elbírálásától számított öt napon belül a bíróságok központi internetes oldalán hirdetményt tesz közzé, amelyben – szükség esetén – felhívja a civil szervezetnek a nyilvántartásba bejegyzett képviselőit, hogy a bíróság részére negyvenöt napon belül jelentsék be idézési címüket. A bíróság egyben felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

a) a civil szervezettel szemben követelése van – ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is –,

b) tudomása van arról, hogy a civil szervezet ellen bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban vagy

c) a civil szervezet tulajdonában lévő eszköz van a birtokában vagy a civil szervezet vagyontárgyára vonatkozó jog jogosultjaként van bejegyezve, valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében tény van feljegyezve vagy a civil szervezet vagyontárgyára tarthatna

igényt,

azt negyvenöt napon belül jelentse be a bíróságnak.

(8) Ha a (7) bekezdésben foglalt határidőn belül a civil szervezet vagyona vonatkozó adat nem merül fel, a bíróság hivatalból megindítja az egyszerűsített törlési eljárást, a nyilvántartásból törli a „megszűnt” vagy a „megszűntetve” toldatot és bejegyzi az egyszerűsített törlési eljárás megindítására utaló „törlés alatt” toldatot. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak helye nincs.

9/L. § (1) A bíróság az egyszerűsített törlési eljárás elrendelését követő öt munkanapon belül az egyszerűsített törlési eljárás megindításáról értesíti

a) az ügyészséget, amennyiben az ügyész a civil szervezet felett törvényességi ellenőrzést gyakorol,

b) a civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságot, társadalombiztosítási igazgatási szervet,

c) a civil szervezet székhelye szerint illetékes végrehajtót (végrehajtókat),

d) a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart az önálló bírósági végrehajtók által intézett bírósági és közigazgatási végrehajtási ügyekről vezetett nyilvántartás adatairól történő adatszolgáltatás érdekében [a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 253/E. § (5) bekezdés],

e) – ha a nyilvántartásban szerepel – a civil szervezet számláit vezető pénzforgalmi szolgáltatókat, és

f) az ingatlanügyi hatóságot.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a bíróság nevét, székhelyét,

b) a civil szervezet nevét, székhelyét, nyilvántartási számát,

c) felhívást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezettel kapcsolatos rendelkezésére álló információkat a bíróságnak hatvan napon belül jelentse be.

(3) A civil szervezet székhelye szerint illetékes adó- és vámhatóságnak és a társadalombiztosítási igazgatási szervnek szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt a felhívást, hogy a civil szervezet vele szemben fennálló tartozását, a szervezettel szemben folyó eljárást jelentse be, valamint adjon tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy a civil szervezetnek van-e munkavállalója. Az adóhatóságnak szóló értesítésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az adóhatóság értesítse a bíróságot arról, hogy a záró adóellenőrzést lefolytatta.

(4) Ha a bíróság által előírt határidőben

a) a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére nem került sor és ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás nincs folyamatban,

b) a civil szervezet fellelhető vagyona vonatkozóan érdemi adat nem merül fel,

c) az adó- és vámhatóság és a társadalombiztosítási igazgatási szerv a bíróságot arról tájékoztatja, hogy eljárás nincs folyamatban, valamint a civil szervezetnek nincs munkavállalója,

d) a végrehajtó vagy a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar a bíróságot arról tájékoztatja, hogy tudomása szerint végrehajtási eljárás nincs folyamatban – ide nem értve az ügyviteli befejezéssel lezárt ügyeket –, a bíróság a civil szervezetet törli a nyilvántartásból, egyidejűleg rendelkezik arról, hogy a civil szervezet fellelhető iratainak elhelyezéséről a szervezet volt képviselője, illetve alapítvány esetén a korábbi kurátor vagy a korábbi kuratórium tagja, ennek hiányában vagy az egyesület bármely fellelhető tagja, illetve az alapítvány bármely fellelhető alapítója gondoskodjon és ennek megtörténtét a bíróságnak igazolja, valamint az iratok őrzésének helyéről nyilatkozatot tegyen.

9/M. § Ha az e cím szerinti eljárások során a civil szervezet vagyona vonatkozóan érdemi adat merül fel vagy a civil szervezettel szemben a bíróságnál követelés bejelentésére került sor, ellene bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárás van folyamatban, a bíróság az e címben meghatározott eljárási cselekmények helyett dönt a végelszámolás elrendeléséről, a végelszámoló kijelöléséről és a civil szervezet vagyoni részesedésével működő jogalanyok, valamint a részvételével működő alapítvány vagy egyesület sorsáról.

9/N. § A 9–9/M. § szerinti nemperes eljárás során bírósági titkár önállóan, önálló aláírási joggal

eljárhat.

2/C. A civil szervezet csődeljárásának és felszámolási eljárásának különös szabályai

10. § (1) A civil szervezet csődeljárására és felszámolási eljárására – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Cstv.-t az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A csődeljárás és a felszámolási eljárás lefolytatására a civil szervezetet nyilvántartó bíróság illetékes.

(2) Ahol a Cstv. vagy más törvény

a) cégjegyzéket említ, ott a civil szervezetek vonatkozásában a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott nyilvántartást,

b) az adós cégjegyzékszámát említi, ott a civil szervezet nyilvántartási számát,

c) a végzés vagy a végzés kivonata Cégekörnyben (a Cégekörny honlapján) történő közzétételét említi, ott a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott országos névjegyzék – Országos Bírósági Hivatal által működtetett – internetes felületét kell érteni.

(3) A Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározottak helyett a bíróság a civil szervezet fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha a civil szervezet szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő hatvan napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette. Fizetéseképtelenség nem állapítható meg, ha a civil szervezet nem vitatott vagy elismert tartozását meghaladóan állami vagy önkormányzati szerv felé nem vitatott vagy elismert követelése áll fenn költségvetési támogatási jogviszony keretében.

(4) A csőd- vagy felszámolási eljárás elrendelésekor a civil szervezet köteles haladéktalanul elkülöníteni az eljárás dologi és személyi ráfordításait fedező összeget.

(5) A Cstv. 27. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti esetekben a bíróság a civil szervezet kérelmére a Cstv. 26. § (3) bekezdésének alkalmazása helyett legfeljebb kilencvennapos fizetési haladékot adhat és egyben reorganizációs terv készítését rendeli el. A bíróság a fizetéseképtelenséget megállapítja, ha a civil szervezet a határidő leteltekor a reorganizációs tervet nem nyújtja be vagy ahhoz nem csatolja a hitelezőkkel kötött megállapodást az adósságok rendezéséről, továbbá a vagyonhiány és forráshiány megszüntetésére a civil szervezet döntéshozó szerve által hozott döntéseket.

(6) A fizetéseképtelenség megállapításának az (5) bekezdés szerinti időtartamú halasztására legfeljebb háromévenként, de egy eljárásban egy alkalommal kerülhet sor.

(7) Civil szervezet elnevezésében a csődeljárás alatt (rövidített névben a „cs.a.”) vagy a felszámolás alatt (rövidített névben az „f.a.”) toldatot, a csődeljárás megindítását, a csődeljárás elrendelését, a felszámolási eljárás elrendelését és az említett eljárások jogerős befejezését a nyilvántartásban is fel kell tüntetni. A nyilvántartásba be kell jegyezni az eljárás nevét, kezdő, illetve befejező időpontját, továbbá a vagyonfelügyelőre vagy felszámolóra vonatkozó adatokat (név, lakóhely, jogi személy esetén székhely, levelezési cím).

2/D. A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradó vagyonára vonatkozó különös szabályok

10/A. § (1) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet fennmaradt pénzbeli vagyona, a létesítő okirat eltérő rendelkezése, valamint – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában a civil szervezetek támogatására való felhasználás céljából a Nemzeti Együttműködési Alapot illeti meg, amelyet a 73. § (2) bekezdés a) pontja alapján kijelölt szerv kezel. A vagyon felhasználására vonatkozó adatokat a Civil Információs Portálon nyilvánosságra kell hozni.

(2) A civil szervezet végelszámolása, illetve felszámolási eljárása befejeztével – a (3) és (4) bekezdésben meghatározott vagyonelemek kivételével – a jogutód nélkül megszűnt civil szervezet

létesítő okirat vagy jogszabály eltérő rendelkezése, illetve – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában a megmaradt nem pénzbeli vagyonáról a végelszámoló, illetve a felszámoló kimutatást készít, amelyet megküld a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa részére. A Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa nyilatkozik a nem pénzbeli vagyon pályáztatásra alkalmasságáról, különösen a vagyonelemek civil szervezetek általi felhasználhatóságáról. A pályáztatásra nem alkalmas nem pénzbeli vagyont a bíróság az állam tulajdonába adja. A Tanács az (5) bekezdés szerinti eljárásban gondoskodik a nem pénzben rendelkezésre álló vagyonra vonatkozó pályázati eljárás lefolytatásáról.

(3) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a Nemzeti Földalapról szóló törvény szerinti földrészletet a bíróság az állam tulajdonába adja és elrendeli a Nemzeti Földalapot kezelő szerv részére történő átadását.

(4) A jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, létesítő okirat eltérő rendelkezése, továbbá – alapítvány esetében – az alapító eltérő rendelkezése hiányában megmaradt vagyonából a kulturális javakról szóló törvény szerinti gyűjteményt, művészeti alkotást, műkincset és egyéb műtárgyat a bíróság az állam tulajdonába adja, és e vagyonelemek az állami vagyonról szóló törvény szerinti tulajdonosi joggyakorló által kiírt pályázattal, ellenérték nélkül, közgyűjtemény vagyongazdálkodásába kerülnek.

(5) A (2) bekezdés szerinti nem pénzbeli vagyont a bíróság – a végelszámolónak, illetve felszámolónak, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentését követően, a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsa által kijelölt kollégium döntése alapján meghirdetett és elbírált, nyilvános pályázaton nyertes civil szervezet részére történő tulajdonba adásra vonatkozó javaslata figyelembevételével – civil szervezet tulajdonába adja.

(6) Ha az (5) bekezdés szerinti eljárás – a végelszámolónak, illetve a felszámolónak a Nemzeti Együttműködési Alap Tanácsához tett bejelentésétől számított – 6 hónapon belül nem vezet eredményre, a bíróság – a felszámolónak, illetve a végelszámolónak az (5) bekezdés szerinti eljárás sikertelenségéről tett bejelentését követően – a vagyont az állam tulajdonába adja, az állami tulajdonosi joggyakorló számára történő vagyontáradással összefüggő intézkedéseket a végelszámoló, illetve a felszámoló teszi meg.

(7) Az (1)–(5) bekezdés szerinti rendelkezéseket kell alkalmazni arra az esetre is, ha a civil szervezet jogutód nélküli megszűnése esetére a létesítő okirat vagy – alapítvány esetében – az alapító rendelkezik a fennmaradó vagyon sorsáról, de az e rendelkezésben kijelölt szervezet

a) jogutód nélkül megszűnt

b) jogutód nélküli megszüntetését eredményező eljárás van ellene folyamatban, vagy

c) a vagyont nem veszi át.

2/E. Vagyontáradási eljárás

10/B. § (1) Az e §-ban foglalt eltérésekkel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szerinti vagyontáradási eljárást kell lefolytatni, ha a civil szervezet törlését követően olyan vagyontárgy kerül elő, amelynek a törölt civil szervezet volt a tulajdonosa. Ha a törölt civil szervezet ellen végrehajtási eljárás van folyamatban (a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 46. §), a végrehajtási eljárás alatt nem kezdeményezhető vagyontáradási eljárás a lefoglalt vagyontárgy vonatkozásában.

(2) Ahol a Ctv. Céglétszámokban való közzétételről rendelkezik, ott a bíróság a bíróságok központi internetes oldalán teszi közzé a végzést.

(3) A vagyontáradó díjazására a 9/J. § (5) bekezdésben meghatározott díjazási szabályokat kell alkalmazni.

II/A. fejezet

A civil szervezetek egyesülése, szétválása

10/C. § (1) A civil szervezet jogutóddal történő megszűnésére (egyesülésére, szétválására) e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A civil szervezet döntéshozó szerve határoz a jogutódlással történő megszűnésről.

(3) A döntéshozó szerv a civil szervezet ügyvezetésének – ha a civil szervezetnél felügyelőbizottság működik –, a felügyelőbizottság által véleményezett előterjesztése alapján állapítja meg, hogy a civil szervezet tagjai, illetőleg alapítói egyetértenek-e a jogutódlással történő megszűnés szándékával.

(4) Ha a döntéshozó szerv tagjai a jogutódlással történő megszűnés szándékával egyetértenek, a döntéshozó szerv meghatározza a vagyonomérleg-tervezetek fordulónapját, – kötelező könyvvizsgálat esetén – dönt a könyvvizsgáló személyéről és megbízza a civil szervezet ügyvezetését a jogutódlással történő megszűnésről szóló döntés meghozatalához szükséges egyéb – jogszabály által meghatározott vagy a döntéshozó szerv által előírt – okiratok elkészítésével.

(5) A tagok, alapítók a (4) bekezdés szerinti eljárásban kinyilvánított és részükre tájékoztatásként írásban átadott jogutódlással történő megszűnéssel kapcsolatos döntések kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban nyilatkozhatnak arról, ha nem kívánnak a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává válni. Ilyen nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy a tag, alapító a jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kíván válni.

(6) Az alapítvány alapítója az egyesülés és a szétválás során a jogutód alapítvány alapítói jogának gyakorlására az alapítványra vonatkozó szabályok szerint más személyt, illetve alapítványi szervet is kijelölhet vagy a jogutód alapítványban őt megillető alapítói jogot másra átruházhatja.

(7) A jogutódlással történő megszűnés elhatározásáról a döntéshozó szerv döntését követő 15 napon belül tájékoztatni kell a civil szervezetnél működő munkavállalói érdek-képviselési szerveket.

10/D. § (1) A jogutódlással történő megszűnés során a vagyonomérleg-tervezetre, a hitelezőkkel kapcsolatos eljárásra, a végleges vagyonomérlegre az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a hitelezőkkel kapcsolatos eljárás során a cégközlönybeli közzététel és a törvényességi felügyeleti eljárás szabályai helyett a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A jogutódlással történő megszűnés a jogutódlással megszűnő civil szervezettel szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá. A jogelődöt megillető jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények a jogutódot is megilletik, ha a jogszabályban biztosított jogok és kedvezmények megszerzésének feltételei a jogutódnál továbbra is fennállnak. Ha a jogok és kedvezmények megszerzésének az feltétele, a jogutód létrejötté időpontjának megállapítása során a jogelőd létrejötté időpontját, a közhasznú jogállás 32. § (4) és (5) bekezdése szerinti feltételeinek megítélése során a jogutód létrejöttét megelőző évek vonatkozásában pedig a jogelőd adatait kell figyelembe venni.

(3) Ha a bíróság a jogutódlással történő megszűnés bejegyzését megtagadja, a jogutódlással megszűnni kívánó civil szervezet működik tovább.

10/E. § (1) Az egyesüléssel kapcsolatos döntéshozatal során az egyesülni kívánó civil szervezetek összevontan is eljárhatnak, az egyes egyesülő civil szervezetek döntéseit azonban ilyenkor is külön-külön kell meghozni.

(2) Az egyesülés során készített egyesülési terv része az egyesülő és a jogutód civil szervezet vagyonomérleg-tervezete és az egyesülési szerződés. Az egyesülő civil szervezetek vezető tisztségviselői – ha a civil szervezetek döntéshozó szervei valamennyi civil szervezet esetében az egyesülés mellett foglaltak állást – egymással együttműködve és a döntéshozó szervek döntései alapján készítik az egyesülési szerződés tervezetét, amelyben meg kell határozni:

a) az egyesülő civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát, a létrejövő (jogutód) civil szervezet nevét és székhelyét,

b) az egyesülés módját (összeolvadás vagy beolvadás),

c) beolvadás esetében az átvevő civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,

- d)* összeolvadás esetében az új civil szervezet létesítő okiratának tervezetét,
- e)* amit az egyesülésben részt vevő civil szervezetek döntéshozó szervei szükségesnek tartanak.

(3) Nem egyesülhet más egyesülettel az az egyesület, illetve nem egyesíthető más alapítvánnyal az az alapítvány, amely felszámolás, jogutód nélküli megszűntetési eljárás alatt áll, vagy ha a büntetőügyben eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság az egyesületet, illetve alapítványt vagy a bíróságot arról értesíti, hogy az egyesülettel, illetve alapítvánnyal szemben a külön törvényben meghatározott büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor. Az egyesület más egyesülettel való egyesülését csak akkor határozhatja el, illetve az alapítvány más alapítvánnyal való egyesítése csak akkor rendelhető el, ha a létesítő okirat szerinti induló tőkét teljes egészében az egyesület, illetve az alapítvány rendelkezésére bocsátották.

10/F. § (1) A civil szervezetek szétválása során a jogelőd civil szervezet tagja, alapítója akár valamennyi jogutódban tagként, alapítóként vehet részt.

(2) A szétválás során készített szétválási terv része a szétváló és a jogutód civil szervezet vagyonmérleg-tervezete és a szétválási szerződés. A szétválási szerződést a döntéshozó szerv döntései alapján a vezető tisztségviselők készítik el. Ebben meg kell határozni:

a) a szétváló civil szervezet típusát, nevét, székhelyét és nyilvántartási számát és a létrejövő civil szervezetek nevét és székhelyét,

b) a szétválás módját (különválás, kiválás),

c) a vagyonmegosztási javaslatot, vagyis a jogelőd vagyonának a jogutódok közti megosztásának tervezett arányát,

d) az egyes jogosítványok, illetve kötelezettségek, valamint a folyamatban lévő peres és nemperes ügyek és hatósági eljárások tekintetében a jogutód nevesítését,

e) kiválás esetében a fennmaradó (továbbműködő) civil szervezet létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét, valamint a kiválással létrejövő civil szervezet(ek) létesítő okiratának tervezetét,

f) különválás esetében a létrejövő új civil szervezetek létesítő okiratának tervezetét,

g) beolvadásos kiválás és beolvadásos különválás esetén, ha kizárólag fennmaradó (továbbműködő) civil szervezetek vannak, ezen civil szervezetek létesítő okiratában szükséges módosítások tervezetét,

h) azt, hogy az (5) bekezdés szerinti nyilatkozatot elmulasztó tag melyik jogutód civil szervezet tagjává válik,

i) amit a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve szükségesnek tart.

(3) A szétválási szándékról való döntéshozatal során a döntéshozó szervnek meg kell határoznia azt is, hogy a vagyonfelosztási javaslat elkészítése során milyen módszerekkel és melyik jogutód vagyonaként kell feltüntetni a jogelőd vagyonát.

(4) A szétválási terv elfogadásáról vagy módosításáról a szétváló civil szervezet döntéshozó szerve határozattal dönt (a továbbiakban: szétválási határozat).

(5) A szétváló civil szervezet tagjai, alapítói nyilatkoznak arról, melyik jogutód civil szervezet tagjává, alapítójává kívánnak válni. A jogutód új civil szervezet létesítő okiratát csak a jogutód civil szervezetek megfelelő döntéshozó szerve fogadja el.

(6) A szétváló civil szervezet vagyonmegosztás előtt szerzett jogainak érvényesítésére a szétválás után az a jogutód jogosult, amelyhez az adott jogot a szétválási határozat telepítette.

(7) Ha valamely vagyontárgyról, igényről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a vagyontárgy, igény vagy annak ellenértéke (érvényesítési joga) valamennyi jogutód civil szervezetet a vagyonmegosztás arányában illeti meg.

(8) Ha valamely kötelezettségről a szétválási határozatban nem rendelkeztek vagy az csak utóbb vált ismertté, a jogutód civil szervezetek (ideértve a szétválás után megmaradó civil szervezetet is) felelőssége egyetemleges.

(9) A szétválási határozatban nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, amelyhez az adott kötelezettséget a szétválási határozat a vagyonmegosztás folytán telepítette. Ha e kötelezettségét a jogutód a követelés esedékességekor nem teljesíti, valamennyi jogutód felelőssége egyetemleges. A jogutódok egymás közötti viszonyában az elszámolás alapja a

szétválasztási határozatban írt vagyonmegosztási rendelkezés, ilyen rendelkezés hiányában pedig a vagyonmegosztás aránya.

III. fejezet

A civil szervezetek feletti törvényességi ellenőrzés

3. Az ügyész és a bíróság intézkedései

11. § (1)–(3)

(4) A bíróság az ügyész keresete alapján felosztatja az egyesületet, ha annak működése vagy tevékenysége a 3. § (3)–(5) bekezdésébe ütközik.

(5)–(5b)

(6) A felosztatott egyesület a nyilvántartásból való törlésről rendelkező bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg.

(7)

4.

12. §

IV. fejezet

Civil szervezetek nyilvántartása

5. A nyilvántartás vezetése és kezelése

13. § (1) A civil szervezetet – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezései szerint eljárva – a törvényszék veszi nyilvántartásba.

(2) Ha a civil szervezet elektronikus úton benyújtott, nyilvántartásba vétele iránti kérelméhez külön jogszabály szerinti létesítő okirat minta alapján készült létesítő okiratot csatolnak, a bíróság a kérelmet az érkezését követő tizenöt napon belül elbírálja.

(3) A civil szervezet nyilvántartásban szereplő adatai országosan egységes, elektronikus, bárki számára ingyenesen hozzáférhető közhiteles nyilvántartásban elérhetők.

6. Civil Információs Portál

14. § (1) A társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter (továbbiakban: miniszter) a civil szervezetekkel kapcsolatos nyilvános, közérdekből nyilvános információk gyűjtése, rendszerezése és közzététele, illetve ezzel összefüggésben a kérelemre történő adatszolgáltatás biztosítása céljából akadálymentes honlapot működtet (továbbiakban: Civil Információs Portál).

(2) A 13. § (3) bekezdésben meghatározott közhiteles nyilvántartást működtető szerv biztosítja annak lehetőségét, hogy a közhiteles nyilvántartás adatai közötti keresést a Civil Információs Portálon keresztül is lehessen kezdeményezni, továbbá a keresési eredmény adatait megjeleníteni.

(3) A Civil Információs Portál felé elektronikus úton adatbázis formájában a Civil Információs Portálon e célra kialakított felületen keresztül szolgáltatja

a) az Országos Bírósági Hivatal a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel

összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott, az országos névjegyzékben szereplő,

b) az adóhatóság az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adózót terhelő adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez, a költségvetési támogatás jogszerű igénybevételéhez a honlapján közzétett,

c) a Központi Statisztikai Hivatal az általa a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvényben meghatározott statisztikai számjel, valamint a statisztikai regiszterben tárolt nyilvános,

d) az adóhatóság a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény alapján a kedvezményezett számára kiutalt összegekről és azok felhasználásáról az adóhatóság rendelkezésére álló,

e)

civil szervezetekre vonatkozó adatokat.

(4) A Civil Információs Portál felé a (3) bekezdés szerinti adatokat azok jogerőre emelkedését, érvényessé válását vagy az adatszolgáltató tudomására jutását követő legfeljebb három munkanapos késleltetéssel kell szolgáltatni.

(5) A Civil Információs Portálon a civil szervezetekre vonatkozóan a (3) bekezdés szerint szolgáltatott adatok közül a közzétételt követően közhiteles a civil szervezetre vonatkozóan a (3) bekezdés d) pontja szerinti adatok közül a kiutalt összeg felhasználására vonatkozó adat.

(6) A Civil Információs Portálon jelölni kell azt, hogy mely adat közhiteles.

7. A nyilvántartáshoz való hozzáférés

15. § (1) A civil szervezet nyilvántartásba bejegyzett adatai – ideértve a törölt adatokat is – nyilvánosak.

(2) Az egyesület, alapítvány bírósághoz benyújtott iratai, ideértve a még el nem bírált kérelmet és mellékleteit is, – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, és azokról feljegyzést készíthet.

(3) Az egyesület alakuló ülésének jelenléti íve, valamint az egyesület tagnyilvántartása nem nyilvános.

(4) A törvényességi ellenőrzési eljárás keretében az ügyészség teljes körű iratbetekintésre jogosult.

16. § Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók és azokból – a 16/A. §-ban foglalt kivétellel – személyazonosításra alkalmatlan módon, statisztikai adatok szolgáltatathatók.

16/A. § Az e törvény alapján kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére – a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben – statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

V. fejezet

A civil szervezet gazdálkodása

8. A gazdálkodás általános szabályai

17. § (1) A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.

(2) A civil szervezet tartozásaiért saját vagyonával felel. A civil szervezet alapítója, tagja – a vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl – a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel.

(3) A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (a továbbiakban: alpcél szerinti tevékenység) – ideértve a közhasznú tevékenységet is – folytathat és – célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében – gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alpcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti.

(4) A civil szervezet csak olyan módon vehet fel hitelt és vállalhat kötelezettséget, amely nem veszélyezteti az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységének ellátását és működésének fenntartását.

(5) A civil szervezet ügyvezető szervének feladata a működőképesség fenntartása, és a fenyegető fizetéseképtelenség esetén a hitelezők érdekeinek szem előtt tartásával a szükséges intézkedések meghozatala, illetve kezdeményezése.

18. § (1) A civil szervezet

a) alpcél szerinti (közhasznú), és

b) gazdasági-vállalkozási

tevékenységet folytathat.

(2) A civil szervezet vagyont a 17. § (3) bekezdése szerint folytatott gazdasági-vállalkozási tevékenység eredménye is gyarapíthatja.

19. § A civil szervezet számviteli nyilvántartásait úgy vezeti, hogy azok alapján az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységének és gazdasági-vállalkozási tevékenységének bevételei, költségei, ráfordításai és eredménye (nyeresége, vesztesége) egymástól elkülönítve megállapíthatók legyenek.

20. § (1) A civil szervezet az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenysége tekintetében elkülönítve mutatja ki legalább a következő bevételeket:

a) egyesület esetében a tagdíjat, alapítvány esetében az alapítótól nem vagyoni hozzájárulásként kapott adományt;

b) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összegét;

c) az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatást, ideértve az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenysége keretében megvalósuló fejlesztés céljára kapott támogatást is, figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra;

d) az *a)*–*c)* pont hatálya alá nem tartozó, az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez kapott adományt, figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra;

e) az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenysége keretében nyújtott szolgáltatás, teljesített termékértékesítés bevételeit, ideértve különösen

ea) a kizárólag az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységet szolgáló dolog, jogátruházásának, illetve átengedésének ellenértékét, valamint

eb) a részben az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységet szolgáló dolog, jogátruházásának, illetve átengedésének ellenértékéből a dolog, illetve a jog korábbi alpcél szerinti (közhasznú) használatával arányos részt;

f) az *a)*–*e)* pont hatálya alá nem tartozó, gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenysége révén megszerzett bevételt, így különösen

fa) a pénzeszköz betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezése révén megszerzett (elért) kamatot, osztalékot, árfolyamnyereséget és más bevételt,

fb) az ingatlan megszerzése, használatának átengedése és átruházása révén megszerzett bevételt.

(2) A civil szervezet az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatásokat, valamint az alpcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez kapott adományokat a következő részletezésben mutatja ki:

a) az államháztartási forrásból kapott támogatás, illetve adomány, a (3) bekezdésben foglalt szerinti bontásban;

b) az Európai Unió költségvetéséből, külföldi állam államháztartásából, nemzetközi szervezettől, vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján kapott támogatás, illetve adomány;

c) más civil szervezettől kapott támogatás, illetve adomány.

(3) A civil szervezet az államháztartási forrásból kapott támogatást, illetve adományt (az Európai Unió strukturális alapjaiból vagy a Kohéziós Alapból származó támogatást, illetve adományt minden esetben külön kiemelve) a következő részletezésben mutatja ki:

- a) a központi költségvetésből kapott támogatás, illetve adomány;
- b) az elkülönített állami pénzalapokból kapott támogatás, illetve adomány;
- c) a helyi önkormányzatoktól, kisebbségi önkormányzatoktól, önkormányzati társulástól kapott támogatás, illetve adomány.

(4) A civil szervezet az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére kapott támogatásokról olyan elkülönített számviteli nyilvántartást vezet, amelynek alapján támogatásonként megállapítható és ellenőrizhető a kapott támogatás felhasználása.

21. § (1) A gazdasági-vállalkozási tevékenységet is folytató civil szervezet azokat a költségeket, ráfordításokat, amelyek sem az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez, sem a gazdasági-vállalkozási tevékenységéhez nem rendelhetők közvetlenül hozzá, a bevételek (ide nem értve az ilyen költséget, ráfordítást ellentételező bevételt) összege arányában osztja meg a két tevékenység között.

(2) Az (1) bekezdés szerinti költségnek, ráfordításnak minősül különösen a civilszervezet vezető tisztségviselőjét megillető tiszteletdíj és más juttatás, valamint az azokhoz kapcsolódó közteher (kivéve, ha a vezető tisztségviselők közötti munkamegosztás alapján egyértelműen megállapítható, hogy ezek a költségek, ráfordítások mely tevékenységhez kapcsolódnak), továbbá a székhely fenntartásával, a nem kizárólag meghatározott tevékenységhez kapcsolódóan fenntartott pénzforgalmi számla vezetésével kapcsolatban felmerült költség, ráfordítás.

(3) A civil szervezet az (1) bekezdés szerinti költséget, ráfordítást ellentételező bevételt (így különösen az ilyen költség, ráfordítás fedezetére kapott támogatást és a fedezetére képzett céltartalék feloldott összegét) az alapjául szolgáló költségeknek, ráfordításoknak megfelelően osztja meg az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége és gazdasági-vállalkozási tevékenysége bevételei között.

22. § (1) A civil szervezet a gazdasági-vállalkozási tevékenységgel összefüggő immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását társasági adó alapjának meghatározásakor a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint veheti figyelembe.

(2) A civil szervezet működése során az induló tőke (törzsvagyon) kezelésére a létesítő okirat rendelkezései az irányadóak.

23. § Ha valamely évre vonatkozóan megállapítható, hogy a civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősült, az adóhatóság a civil szervezettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárást kezdeményez.

9. Az adománygyűjtés szabályai

24. § Civil szervezet javára adománygyűjtő tevékenység folytatható.

25. § (1) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés nem járhat az adományozók, illetve más személyek zavarásával, a személyhez fűződő jogok és az emberi méltóság sérelmével.

(2) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés csak a civil szervezet írásbeli meghatalmazása alapján végezhető.

26. § A civil szervezet részére juttatott adományokat az adományozó nyilvántartásába beállított könyv szerinti, ennek hiányában a szokásos piaci áron kell nyilvántartásba venni.

VI. fejezet

Civil szervezetek könyvvezetésének, beszámolási rendjének szabályai

10. A könyvvezetés nyilvántartási szabályai

27. § (1) A civil szervezetnek az alapcél szerinti (ezen belül közhasznú) tevékenységéből, illetve a gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó bevételeit és költségeit, ráfordításait (kiadásait) elkülönítetten kell nyilvántartani.

(2) A civil szervezet nyilvántartásaira egyebekben a reá irányadó könyvvezetési szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy közhasznú jogállású szervezet kizárólag kettős könyvvitelt vezethet.

11. A beszámolási szabályok

28. § (1) A civil szervezet a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, illetve a megszűnés napjával mint mérlegfordulónappal a jogszabályban meghatározottak szerint köteles beszámolót készíteni.

(2) Civil szervezet esetében az üzleti év azonos a naptári évvel. Az üzleti év az év közben alakuló, illetve megszűnő szervezetek esetében a megalakulás, illetve megszűnés évében tér el a naptári évtől. A mérleg fordulónapja – a megszűnést kivéve – december 31.

(3) A beszámoló formáját a civil szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alapcél szerinti tevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

(4) Civil szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége a civil szervezetre vonatkozó szabályok szerinti beszámolót készít, amelyet a 30. § (1) bekezdése szerint letétbe helyez.

29. § (1) A civil szervezet könyvvezetése – a beszámolási kötelezettség függvényében – az egyszeres vagy a kettős könyvvitel rendszerében, magyar nyelven, forintban történhet.

(2) A civil szervezet beszámolója tartalmazza:

- a) a mérleget (egyszerűsített mérleget),
- b) az eredménykimutatást (eredménylevelet),
- c) kettős könyvvitel esetében a kiegészítő mellékletet.

(3) A civil szervezet köteles a beszámolójával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet is készíteni.

(4) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a támogatási program keretében végleges jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati, illetve nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, adományt kell érteni. Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a támogatási program keretében kapott visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásra vonatkozó, előbbieken részletezett adatokat.

(5) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a szervezet által az üzleti évben végzett főbb tevékenységeket és programokat.

(6) A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket, ezen tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit, valamint a közhasznú jogállás megállapításához szükséges 32. § szerinti adatokat, mutatókat.

(7) A közhasznúsági melléklet tartalmazza a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását, a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások összegét és a juttatásban részesülő vezető tisztségek felsorolását.

30. § (1) A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét – kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt – az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni, kötelező könyvvizsgálat esetén ugyanolyan formában és tartalommal, mint amelynek alapján a könyvvizsgáló a beszámolót felülvizsgálta.

(2) A civil szervezet az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon tesz eleget.

(3) A letétbe helyezett beszámolót, valamint közhasznúsági mellékletet a civil szervezetek

bíróági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon kell közzétenni, valamint adatainak lekérdezését a Civil Információs Portál számára lehetővé kell tenni.

(4) Ha a civil szervezet saját honlappal rendelkezik, a közzétételi kötelezettség kiterjed a beszámoló, valamint közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. A civil szervezet a saját honlapon közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítja.

(5) Ha a civil szervezet a beszámolóval, valamint közhasznúsági melléklettel kapcsolatos (1)–(3) bekezdés szerinti kötelezettségét elmulasztja és azt egy éven belül nem pótolja, a bíróság a civil szervezetet a civil szervezetek bíróági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény 37. § (2) bekezdésében megállapított mértékű pénzbírsággal sújthatja.

(6) A civil szervezet beszámolójára egyebekben a számvitelről szóló törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásait kell alkalmazni.

VII. fejezet

A közhasznú jogállás

12. A közhasznú jogállás megszerzésének feltételei

31. § E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása során a 32. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti szervezetek esetében a rájuk irányadó jogszabály szerinti szervet kell érteni a szervezet döntéshozó szerve, ügyvezető szerve alatt. E szervezetek esetében a közhasznú jogállást a szervezet nyilvántartására illetékes szerv állapítja meg és jegyzi be a nyilvántartásba.

32. § (1) Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelynek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely:

a) civil szervezet (ide nem értve a civil társaságot), vagy

b) olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

(2) Törvény az (1) bekezdéstől eltérően megállapíthatja valamely szervezet közhasznú jogállását.

(3) A közhasznú tevékenységet végző szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló közhasznúsági melléklet célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

(4) Megfelelő erőforrás áll az (1) bekezdés szerinti szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy

b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy

c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül – eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét, ideértve a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek által összesen teljesített munkaóráknak a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szerinti értékét is.

(5) Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki az (1) bekezdés szerinti szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy

b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

(6) A beszámoló adatai alapján minden – a 30. § szerinti – letétbe helyezés alkalmával a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv megvizsgálja az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülését. Ha az (1) bekezdés szerinti feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

32/A. § E törvény erejénél fogva közhasznú jogállásúnak minősül a köztársasági elnök által a megbízatásának időtartama alatt alapított, az e törvény szerinti közcélú tevékenység végzése céljára létrehozott alapítvány.

33. § A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet közhasznú jogállását a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg (a továbbiakban: közhasznúsági nyilvántartásba vétel).

34. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő, valamint – ha tagsággal rendelkezik – nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

(2) A közhasznú nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet előterjesztő szervezetnek meg kell felelnie az e törvény 32. §-ában foglalt követelményeknek, amelyet a bíróság a nyilvántartás és a beszámoló adatai alapján állapít meg.

35. § (1) Civil szervezettel állami, közigazgatási, költségvetési szerv közszolgáltatási szerződést kizárólag akkor köthet, ha a civil szervezet közhasznú jogállású.

(2) Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek a feladat finanszírozását szolgáló támogatás, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály határozza meg, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

36. § (1) Közhasznú jogállású szervezet jogosult használni a közhasznú megjelölést.

(2) A civil szervezeteket és a közhasznú szervezeteket, valamint az e szervezeteket támogatókat külön jogszabály alapján adó- és illetékmentesség vagy adó- és illetékkedvezmény illeti meg.

37. § (1) A több tagból álló döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv ülései nyilvánosak, amely nyilvánosság jogszabályban meghatározott esetekben korlátozható.

(2) A több tagból álló döntéshozó szerv esetén a közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell

a) az ülésezés gyakoriságára – amely évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet –, az ülések összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, az ülések nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,

b) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetlenségére,

c) ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint

d) a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat.

(3) A közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy – ennek felhatalmazása alapján – belső szabályzatának rendelkeznie kell

a) olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a döntésre jogosult szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható,

b) a döntéseknek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról,

c) a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint

d) a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatása igénybevétele módjának, beszámolói közlésének nyilvánosságáról.

(4) Az egy tagból (személyből) álló döntéshozó szerv esetén a döntéshozatalt megelőzően e tag (személy) köteles – a személyi kérdésekkel kapcsolatos döntéseket kivéve – a felügyelő szerv, valamint a felelős személyek véleményének megismerése érdekében ülést összehívni, vagy írásos véleményüket beszerezni. Az írásos vélemények, illetve az ülésről készült jegyzőkönyvek nyilvánosak.

(5) Az egy tagból (személyből) álló döntéshozó szerv esetén a létesítő okiratnak rendelkeznie kell

a) a (4) bekezdésben foglalt véleményezési jog gyakorlásának módjáról,

b) abban az esetben, ha a véleményezési jogot ülésen gyakorolják – a határozatképesség kivételével – a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakról, valamint

c) a (2) bekezdés b)–d) pontjában és a (3) bekezdésben foglaltakról.

13. A közhasznú szervezet működésével kapcsolatos szabályok

38. § (1) A döntéshozó szerv, valamint az ügyvezető szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

(2) Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

(3) Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a döntéshozó szerv, illetve az ügyvezető szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület döntéshozó szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be),

b) a közhasznú szervezettel e megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,

c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül – kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott cél szerinti juttatást –, illetve

d) az a)–c) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

39. § (1) A közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig –,

a) amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,

b) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,

c) amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,

d) amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette vagy törölte.

(2) A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú

szervezetnél is betölt.

40. § (1) Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötvenmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

(2) A felügyelő szerv ügyrendjét maga állapítja meg.

41. § (1) A felügyelő szerv ellenőrzi a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá a közhasznú szervezet könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja.

(2) A felügyelő szerv tagja a közhasznú szervezet vezető szervének ülésén tanácskozási joggal részt vehet, illetve részt vesz, ha jogszabály vagy a létesítő okirat így rendelkezik.

(3) A felügyelő szerv köteles az intézkedésre való jogosultságának megfelelően a döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

(4) A döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet a felügyelő szerv indítványára – annak megtételétől számított harminc napon belül – intézkedés céljából össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a döntéshozó szerv és az ügyvezető szerv összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

(5) Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a felügyelő szerv köteles haladéktalanul értesíteni a törvényességi ellenőrzést ellátó szervet. Ha a szervezet működése felett az ügyészség vagy más szerv törvényességi ellenőrzést nem gyakorol, a felügyelő szerv a szervezetet nyilvántartó bíróság előtt törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez.

13/A. A közhasznú jogállású alapítványokra vonatkozó különös szabályok

41/A. § (1) Ha közhasznú jogállású alapítványban az alapító – több alapító esetében valamennyi alapító – halála vagy jogutód nélküli megszűnése miatt az alapítói jogokat a kuratórium (kurátor) vagy a bíróság gyakorolja, és az alapítvány közhasznú tevékenységei közül legalább három a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerinti önkormányzati feladat, az alapítói jogok gyakorlójává az e § szerint javasolt személy válik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek esetében az alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat képviselő-testületét az alapítói jogok gyakorlójának személyére vonatkozóan javaslattételi jog illeti meg.

(3) A képviselő-testület csak az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságot javasolhat az alapítói jogok gyakorlójának.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak esetén a kuratórium (kurátor) vagy – az alapítói jogok bíróság általi gyakorlása esetén – a bíróság az alapítói jogok gyakorlásának kezdő napját követő három hónapon belül – legalább negyvenöt napos – határidő kitűzése mellett írásban megkeresi az alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy az alapítói jogok gyakorlására jogosult személyt javasoljon. Az alapítói jogok gyakorlója az e bekezdés szerinti kötelezettségét az őt megillető alapítói jog gyakorlásáról való tudomásszerzése napjától számított egy hónapon belül akkor is teljesítheti, ha az e bekezdés szerinti három hónapos határidő már eltelt vagy abból egy hónapnál kevesebb van hátra.

(5) Ha a (3) bekezdés szerinti jogi személy megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, és az alapítói jogok gyakorlására vonatkozóan elfogadó nyilatkozatot tesz, e kijelölt személy az elfogadó nyilatkozat megtételével az alapítói jogok gyakorlójává válik.

14. A közhasznú szervezet gazdálkodására vonatkozó különös szabályok

42. § (1) A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.

(2) A közhasznú szervezet a vezető tisztségviselőt, a támogatót, az önkéntest, valamint e személyek közeli hozzátartozóját – a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő juttatások kivételével – cél szerinti juttatásban nem részesítheti.

43. § (1) A közhasznú szervezet bármely cél szerinti juttatását – a létesítő okiratban meghatározott szabályok szerint – pályázathoz kötheti. Ebben az esetben a pályázati felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből – az eset összes körülményeinek mérlegelésével – megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van (színlelt pályázat).

(2) Színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

44. § (1) A közhasznú szervezet váltót, illetve más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt nem bocsáthat ki.

(2) A közhasznú szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységének fejlesztéséhez közhasznú tevékenységét veszélyeztető mértékű hitelt nem vehet fel.

45. § A befektetési tevékenységet végző közhasznú szervezetnek befektetési szabályzatot kell készítenie, amelyet a döntéshozó szerv – ha ilyen létrehozta – a felügyelő szerv véleményének kikérését követően fogad el.

46. § (1) A közhasznú szervezet, valamint közhasznú szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni, amelyet a beszámolóval azonos módon köteles jóváhagyni, letétbe helyezni és közzétenni.

(2) A közhasznú szervezet beszámolójába, közhasznúsági mellékletébe bárki betekinthez, és abból saját költségére másolatot készíthet.

15. A közhasznú működés felügyelete, a közhasznúsági nyilvántartás

47. § A közhasznú szervezetek feletti adóellenőrzést az adóhatóság, az államháztartásból származó (költségvetési) támogatás felhasználásának ellenőrzését törvény eltérő rendelkezése hiányában az Állami Számvevőszék, az állami vagy önkormányzati költségvetésből, illetve a nemzetközi forrásokból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzését a külön jogszabály szerinti ellenőrzési szervezet, a közhasznú működés feletti törvényességi ellenőrzést, a közhasznú civil szervezet esetében a közhasznú minősítés követelményeinek való megfelelés ellenőrzését pedig a reá irányadó szabályok szerint az ügyészség látja el.

48. § A közhasznú szervezet hatvan napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlését, ha a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg.

49. § (1) Az ügyész a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szervnél indítványozhatja a közhasznú jogállás megszüntetését, ha a közhasznú szervezet működése és vagyonfelhasználása az e törvényben, a létesítő okiratban vagy az ennek alapján készített belső szabályzatokban foglalt rendelkezéseknek nem felel meg, és ezen a szervezet az ügyészi felhívás ellenére sem változtat.

(2) Közhasznú szervezet közhasznú jogállását az ügyészség indítványa alapján a bíróság megszünteti, ha a szervezet a megszabott határidőn belül nem, vagy nem az előírásoknak megfelelő tartalommal teljesíti

a) a számviteli beszámolójának a 30. §-ban szabályozott letétbe helyezési, közzétételi kötelezettségét, illetve

b) a szervezet – letétbe helyezett beszámolója, közhasznúsági melléklete – nem felel meg a 32. § szerinti feltételeknek.

(3) Cégijegyzékbe bejegyzett közhasznú jogállású szervezet esetében a (2) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni.

(4) A bíróság az ügyész indítványa alapján megvizsgálja, hogy a közhasznú szervezet a közhasznúvá minősítés követelményeinek továbbra is megfelel-e. Ha e követelmények a vizsgált időszakban – az adatokból megállapíthatóan – nem teljesültek, a bíróság a közhasznú jogállás megszüntetéséről határoz, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

(5) A bíróság az Állami Számvevőszék indítványa alapján megvizsgálja, hogy a közhasznú szervezet megsértette-e a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 307/D. § (4) bekezdésében foglaltakat. Ha a közhasznú szervezet e követelményt – az adatokból megállapíthatóan – megsértette, a bíróság a közhasznú jogállás megszüntetéséről határoz, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

50. § A közhasznú szervezet a közhasznú jogállásának megszűnésekor köteles esedékes köztartozásait rendezni, illetve közszolgáltatás ellátására irányuló szerződéséből eredő kötelezettségeit időarányosan teljesíteni.

VIII. fejezet

Civil közösségi szolgáltató központok

51. § (1) A civil szervezetek működésének szakmai támogatása, fenntarthatóságuk erősítése, továbbá az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatások szabályszerű felhasználásának elősegítése érdekében a miniszter civil közösségi szolgáltató központokat működtet.

(2) A civil közösségi szolgáltató központok nyilvános pályázat útján kiválasztott civil szervezetek.

52. § (1) A civil közösségi szolgáltató központok 51. § szerinti tevékenységük keretében az alábbi feladatokat látják el:

a) igény esetén közreműködnek a civil szervezetek e törvény szerinti adminisztratív (elektronikus úton teljesítendő) kötelezettségeik teljesítésében,

b) elősegítik a civil szervezetek és a helyi önkormányzatok és a nemzetiségi önkormányzatok együttműködését,

c) részt vesznek a civil szervezetek és az üzleti szféra kapcsolatainak és együttműködési lehetőségeinek fejlesztésében,

d) folyamatos működésű szakmai tanácsadási rendszert működtetnek jogi, közhasznúsági területen; pénzügyi, könyvelési, adózási kérdésekben; pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan; számítógép-kezelés területén,

e) folyamatos információs szolgáltatást biztosítanak az e törvény szerinti intézkedések végrehajtásának megvalósulásáról,

f) az e célra létrehozott számítógépes rendszeren keresztül adatot szolgáltatnak a Civil Információs Portál számára az *a)*–*e)* pontok szerinti feladatokkal kapcsolatos adatok és információk terjesztése érdekében,

g) a kollégiumok kérésére tájékoztatást adnak az adott ellátási területen működő civil szervezetek tevékenységéről,

h) az ellátási területükön működő helyi civil szervezeteket összefogva együttműködnek az országos rendezvények helyi megvalósításában,

i) ismeretátadással segítik a civil szervezeti vezetők, a civil területen feladatot ellátók, a civil szervezeteknél önkéntes tevékenységet végzők munkáját,

j) részt vállalnak a civil közösségi szolgáltató központok közös feladatainak megvalósításában,

k) részt vesznek az elektori gyűlések szervezésében és lebonyolításában.

(2)

52/A. § (1) Az 51. § (2) bekezdése szerinti nyilvános pályázat nyertesei jogosultak a miniszter által adományozott civil közösségi szolgáltató központ cím viselésére a (4) bekezdésben meghatározott szerződés időszaka alatt.

(2) Minden vármegyében, valamint a fővárosban a pályázaton nyertes civil szervezet működteti a

civil közösségi szolgáltató központot, nyújt szolgáltatást, és a támogatási időszak alatt használhatja a civil közösségi szolgáltató központ megnevezést.

(3) A civil közösségi szolgáltató központ az 51. § és 52. § szerinti szolgáltatásokat ellenszolgáltatás nélkül nyújtja. Az 56. § (1) bekezdés *l*) pontja szerinti költségvetési támogatásra a miniszter által jóváhagyott egyedi támogatási kérelmek alapján történhet kötelezettségvállalás.

(4) A nyilvános pályázat nyerteseivel a miniszter határozott idejű szakmai együttműködési megállapodást köt. A határozott idő elteltével a cím viselésére vonatkozó jogosultság megszűnik.

(5) A civil közösségi szolgáltató központ cím jogosultja évente szakmai beszámolási kötelezettséggel tartozik a miniszter felé. A szakmai beszámoló tartalmazza a szakmai együttműködési megállapodás szerinti tevékenységek időarányos teljesítésének bemutatását.

(6) Ha a miniszter a szakmai együttműködési megállapodásban foglalt tevékenységek időarányos ellátásában mulasztást, hiányosságot, vagy szabálytalanságot állapít meg, a címet azonnali hatállyal visszavonja.

(7)

VIII/A. fejezet

A család, esélyteremtő és önkéntes házak

52/B. § (1) A kormányzat esélyteremtési, önkéntes és családügyi területéhez kapcsolódó stratégiai célkitűzéseinek helyi szintű megvalósításában civil szervezetek is közreműködnek. A családpolitikáért felelős miniszter a (2) bekezdés szerint gondoskodik a Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak működtetéséről.

(2) A Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házakat nyilvános pályázat útján kiválasztott civil szervezetek működtetik.

(3) A Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységük keretében az alábbi feladatokat látják el:

a) a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokkal szemben fennálló előítéletek lebontása érdekében szemléletformáló programok megvalósítása;

b) az (1) bekezdésben nevesített területhez kapcsolódóan tevékenységet végző civil szervezetek közötti helyi párbeszéd erősítésében koordináló szerep ellátása.

(4) A Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak a (3) bekezdés *a*) és *b*) pontján kívüli, egyéb kiegészítő feladatait pályázat alapján megkötött támogatási szerződés tartalmazza. Ezek a feladatok családügyi és önkéntes területhez kapcsolódóan határozhatók meg.

(5) A Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házak kötelesek együttműködni egymással és a szakmai partnerekkel az (1) bekezdés szerinti célok teljes körű megvalósítása érdekében.

IX. fejezet

A civil szervezetek állami támogatásának különös szabályai

53. § (1) Az államháztartás alrendszerei terhére kötött támogatási szerződés vagy kibocsátott támogatói okirat alapján létesített támogatási jogviszonyt az államháztartás működésére vonatkozó jogszabályok szabályozzák.

(2) A Nemzeti Együttműködési Alap terhére nyújtott 56. § (1) bekezdése szerinti, és a Magyar Falu Program jogcímcsoport terhére nyújtott támogatások kedvezményezettje lehet az 5000 fő és az az alatti lakosságú településen székhellyel rendelkező azon civil szervezet is, amelynek vezető tisztségviselője a polgármester.

(3) Az államháztartás központi alrendszeréből a civil szervezetek részére nyújtott költségvetési támogatások szakmai összehangolása, az azonos projekt célok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a miniszter szakmai monitoring rendszert működtet.

(4) A (3) bekezdés szerinti szakmai monitoringrendszer tartalmazza a pályázati kiírások, támogatási döntések és támogatások alapvető adatait.

(5) A fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter a (3) bekezdés szerinti szakmai monitoring rendszerben történő rögzítés és a támogatási programok szakmai összehangolása, azonos projekt célok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a költségvetési előirányzat kezelője előzetes jóváhagyás céljából köteles megküldeni a (4) bekezdés szerinti adatokat a miniszter számára. A miniszter a megküldött iratokat megvizsgálja és 15 napon belül elektronikus úton jelez vissza azok tudomásulvételéről, vagy indokolási kötelezettség mellett a jóváhagyás megtagadásáról.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kötelezettségét a fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter, illetve a költségvetési előirányzat kezelője a kincstár útján teljesíti. Ennek végrehajtását a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter ellenőrizheti.

(7)–(8)

53/A–53/E. §

54. § Az 53. § rendelkezéseit nem kell alkalmazni az államháztartás alrendszereiből folyósított pénzeszköz esetén, ha

a) annak rendeltetése az állam vagy valamely közigazgatási szerv felelősségébe tartozó, jogszabályban, vagy kormányhatározatban meghatározott feladat, vagy a feladat egy részének ellátását célozza, vagy

b) annak nyújtása normatív alapon, vagy a központi költségvetésről szóló törvényben nevesített szervezetek támogatása keretében, vagy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szftv.) szerint történt, vagy

c) az az európai uniós forrásból részben vagy egészben támogatott tevékenység fedezetét jelenti.

X. fejezet

Nemzeti Együttműködési Alap

16. Az Alap rendeltetése

55. § A Nemzeti Együttműködési Alap (a továbbiakban: Alap) a civil önszerveződések működését és szakmai tevékenységét, nemzeti összetartozásuk erősítését és a közjó kiteljesedésében vállalt szerepük segítségét támogató finanszírozási forma. Az Alap forrását a központi költségvetésről szóló törvény a miniszter által vezetett minisztérium fejezeti kezelésű előirányzataként tartalmazza.

17. Az Alap kiadásai

56. § (1) Az Alap terhére az alábbi célokra teljesíthetők kifizetések:

a) civil szervezetek által gyűjtött és a számviteli beszámolóban feltüntetett adományok értéke után járó tíz százalékos normatív kiegészítés, amelyet a civil szervezet működési költségeinek fedezésére fordít;

b) civil szervezetek működésének támogatása;

c) civil szervezeteket, határon túli civil szervezeteket érintő szakmai programok, különösen évfordulók, fesztiválok, hazai és határon túli rendezvények, valamint a programok megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek támogatása;

d)–g)

h) helyi vagy területi hatókörű civil szervezetek egyszerűsített támogatása, amelyet a civil szervezet alapcél szerinti közösségteremtő, a hatókörébe tartozó közösség érdekében végzett tevékenységéhez kapcsolódó költségeinek fedezésére fordít;

i)

j) civil érdek-képviselési tevékenység támogatása;

k) az Alap működtetésével kapcsolatos költségek fedezete;

l) civil közösségi szolgáltató központok támogatása.

(2) Az Alap rendelkezésére álló tárgyévi támogatási forrás

a) nyolcvan százaléka egységes elvek alapján meghatározott támogatási döntések útján az (1) bekezdés *a)–c), h)* és *j)* pontja szerinti,

b) húsz százaléka pedig a miniszter által jóváhagyott egyedi támogatási kérelmek alapján az (1) bekezdés *b), c)* és *j)* pontja szerinti

költségvetési támogatásokra történhet kötelezettségvállalás.

(3) Az Alap rendelkezésére álló tárgyévi támogatási források legalább

a)

b) hetven százaléka vissza nem térítendő támogatásra

az (1) bekezdés szerinti cél megjelölésével nyilvános pályázatot kell kiírni.

(4)

57. § (1) Az Alap terhére csak az 56. § (1) bekezdés *b)* vagy *l)* pontja szerinti támogatás nyújtható azon civil szervezetnek, amely a pályázat megjelenését megelőző utolsó lezárt üzleti évben beszámolóval igazolható éves összes bevétele eléri vagy meghaladja a miniszter rendeletében meghatározott értéket. E bekezdés szerinti esetben az 56. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti támogatás csak visszatérítendő formában nyújtható.

(2)

(3)

18. Az Alap bevételei

58. § (1) Az Alap bevételi forrásai:

a) a jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek és természetes személyek befizetései;

b) a létesítő okirat eltérő rendelkezése hiányában a jogutód nélkül megszűnt civil szervezet, közhasznú szervezet vagyona;

c) az Szftv. 4. § (1) bekezdés *h)* pontja szerint felajánlott összeg;

d) a tárgyévre vonatkozó központi költségvetésről szóló törvényben az Alap támogatásaként meghatározott összeg;

e) átvett központi költségvetési előirányzatok;

f) költségvetési támogatás;

g) egyéb bevételek.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt befizetések a Ptk. szerinti közérdekű kötelezettségvállalásnak minősülnek.

(3) Az Alap bevétele és év végi maradványa nem vonható el.

(4)

(5) Az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti összeg az adott költségvetési évet megelőző második évben az Szftv. 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezetteknek felajánlható és ténylegesen kiutalt összeg különbsége.

(6) Az adóhatóság minden év február 1-jéig adatot szolgáltat a miniszter, valamint az államháztartásért felelős miniszter számára az (5) bekezdésben foglaltak teljesítése céljából

a) a tárgyév január 1-jei állapot szerint a tárgyévet megelőző évben az Szftv. 4. § (1) bekezdés szerinti kedvezményezetteknek potenciálisan felajánlható összegről,

b) a tárgyév január 1-jei állapot szerint a tárgyévet megelőző évben az Szftv. 4. § (1) bekezdés szerinti kedvezményezetteknek ténylegesen kiutalt összegről.

(7) Az Alap kezelő szerve az Alap bevételei és kiadásai kezelésére elkülönített nyilvántartást vezet.

19. A kedvezményezettek

59. § (1) Az Alap terhére nyújtott támogatás kedvezményezettje az e törvény szerinti egyesület (ide nem értve a szakszervezetet és pártot), illetve alapítvány lehet.

(2)

(3)

(4) A határon túli civil szervezet

a) Magyarországon nyilvántartásba vett civil szervezettel együttesen lehet támogatás kedvezményezettje az 56. § (1) bekezdés c) és j) pontja,

b) önállóan lehet támogatás kedvezményezettje – feltéve, hogy egy alkalommal már társpályázó volt – az 56. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatás esetén.

20. Az Alap szervezete

60. § (1) Az Alap céljainak megvalósítására vonatkozó elvi, irányító és koordináló döntéseket a Tanács hozza meg. A Tanács kilenc tagból áll.

(2) A Tanács

a) három tagját az e törvény szerinti civil jelöltállítási rendszeren keresztül bejelentkezett szervezetek képviselőire jogosult elektorok közvetlenül választják meg,

b) három tagját az Országgyűlés az illetékes szakbizottsága útján jelöli ki,

c) három tagját a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény rendelkezései szerint civil szervezetekkel megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján, a szervezetek személyi javaslatára a miniszter saját hatáskörében kéri fel.

(3) A Tanács elnökét a miniszter a Tanács tagjai közül nevezi ki.

(4) A Tanács a miniszter által jóváhagyott éves munkaterv alapján látja el feladatát.

(5) A Tanács valamennyi tagjának kijelölése és a megbízásának átvétele után kezdi meg működését. A Tanács első ülését a miniszter hívja össze.

(6) A szabályszerűen összehívott ülésen a Tanács akkor határozatképes, ha a tagok több mint fele a szavazásban részt vesz. A Tanács minden tagjának egy szavazata van. A Tanács a döntéseit a jelen lévő tagok többségének egyetértésével hozza meg.

(7) A Tanács működésének részletes szabályait a miniszter által jóváhagyott ügyrend határozza meg. A Tanács az ügyrendjét, illetve annak módosítását a tagok legalább kétharmadának az egyetértésével fogadja el.

61. § (1) A miniszter az Alap forrásainak felhasználása, a pályázati kiírások elkészítése, a beérkező pályázatok elbírálása, valamint a támogatott célok megvalósulásának szakmai ellenőrzése érdekében rendelet útján kilenc tagú kollégiumokat hoz létre. A kollégium létrehozására vonatkozó miniszteri rendeletben meg kell határozni a kollégium elnevezését és azt, hogy az 56. § (1) bekezdés a)–c), h) és j) pontja szerinti mely tevékenységi körét támogatja.

(2) A kollégium

a) három tagja a 71. § és 72. § szerinti civil jelöltállítási rendszeren keresztül kerül megválasztásra,

b) három tagot a kormányzati ágazati szakpolitikai feladatot ellátó miniszter – a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény rendelkezései szerint – az általa vezetett minisztériummal stratégiai partnerségi megállapodást kötött civil szervezetekkel történt egyeztetést követően delegál,

c) három tagot pedig a miniszter a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény rendelkezései szerint, a minisztériumával stratégiai partnerségi megállapodást kötött civil szervezetekkel történt egyeztetést követően saját hatáskörében jelöli ki.

(3) A kollégium elnökét a kollégium tagjai közül a miniszter nevezi ki.

(4) A kollégium akkor határozatképes, ha a tagjainak több mint fele a szavazásban részt vesz. A kollégium minden tagjának egy szavazata van.

(5) A kollégium működésének szabályait – a jogszabályok és a Tanács vonatkozó döntéseinek keretein belül – ügyrendjében maga határozza meg. A kollégium az ügyrendjét, illetve annak

módosítását a tagok legalább kétharmadának egyetértésével fogadja el és a miniszter hagyja jóvá.

(6) A kollégiumnak a Tanács által meghatározott támogatási célok alapján, a Tanács elnökének egyetértésével tárgyév február 15-éig döntenie kell a pályázatok kiírásáról. A Tanács elnökének egyetértése vagy a döntés hiányában a pályázat kiírásáról a Tanács a kollégium javaslatának megérkezésétől, vagy a döntés hiányában a határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül köteles dönteni.

(7) A (6) bekezdés szerinti pályázat elbírálásáról a kollégium dönt. Amennyiben a Tanács elnöke a kollégiumnak a pályázat elbírálására vonatkozó döntésével nem ért egyet, akkor azt – a döntés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg, indokolással – végleges elbírálás végett a Tanács elé terjeszti, amelyről a Tanács tizenöt napon belül köteles ülésén dönteni.

(8) A kollégium döntéseit a jelen lévő tagok többségének egyetértésével hozza meg.

(9) A Tanács döntései a kollégiumok számára kötelezőek.

(10) A kollégium valamennyi tagjának kijelölése és a megbízásának átvétele után kezdi meg működését. A kollégium első ülését a miniszter hívja össze.

(11) Az 58. § (1) bekezdés *e*) pontja szerinti forrás felhasználása, a pályázati kiírások elkészítése, a beérkező pályázatok elbírálása, valamint a támogatott célok megvalósulásának szakmai ellenőrzése érdekében a miniszter az (1) bekezdéstől eltérő elnevezéssel, kilenctagú kollégiumot hozhat létre.

(12) A kollégium döntést hoz az e törvény szerint hatáskörébe utalt támogatásokról.

62. § (1) A kollégium döntéseiben nem vehet részt a Tanács elnöke és tagja.

(2) A Tanács elnöke és tagjai által jelzett, a saját és közeli hozzátartozó tekintetében összeférhetetlennek minősülő szervezet támogatási igénye érvénytelen. A kollégium elnöke és tagjai által jelzett, a saját és közeli hozzátartozó tekintetében összeférhetetlennek minősülő szervezet támogatási igénye annak a kollégiumnak a tekintetében érvénytelen, ahova a kollégium elnökének és tagjainak megbízása szól.

(3) A Tanács elnöke és tagja, a kollégium vezetője és tagja nem vehet részt olyan pályázat elbírálásában, amelynek megítélésénél tőle elfogulatlan állásfoglalás nem várható.

(4) Az összeférhetlenségről legkésőbb a pályázat elbírálására összehívott ülést megelőző öt nappal az érintettnek írásban az Alapkezelő részére nyilatkoznia kell. Az összeférhetlenség kérdésében felmerült vita esetén a kollégium, illetve a Tanács öt napon belül sorra kerülő ülésén zárt napirendi pont keretében dönt.

(5) Ha az érintett az összeférhetlenség fennállásáról valótlannul nyilatkozik vagy valótlannul adatot szolgáltat, a Tanács elnöke javaslatot tesz a tisztségviselő visszahívására. A 60. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján megválasztott tag helyett új tag megválasztását a civil jelöltállítási rendszeren keresztül bejelentkezett szervezetek képviselőjére jogosult elektorok útján, a 60. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján kijelölt tag helyett új tag kijelölését az Országgyűlés illetékes szaktanácsa útján kell kezdeményezni.

63. § A Tanács az ügyrendje alapján, a kollégiumi struktúra figyelembevételével a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban civil szervezetek képviselőjét ellátó öt személy delegálásáról a tagok legalább kétharmadának egyetértésével hoz döntést.

21. Az Alap működése

64. § Az Alapot a miniszter által miniszteri rendeletben kijelölt szervezet (a továbbiakban: Alapkezelő) kezeli. Az Alapkezelő felel a kollégiumi döntések előkészítésének és végrehajtásának törvényességéért.

65. § (1) A Tanács és a kollégiumok tagjait – a kijelölésüket, illetve megválasztásukat követő harminc napon belül – a miniszter bízza meg. A Tanács és a kollégiumok tagjainak megbízatása négy évre szól.

(2) A Tanács és a kollégiumok tagjainak költségátalányát a miniszter az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben határozza meg. A költségátalány egy hónapra járó összege a mindenkori kötelező legkisebb munkabér havi összegét nem haladhatja meg.

66. § (1) Nem lehet a Tanács tagja, és a kollégium tagja

- a) politikai párt vezető testületének tagja, tisztségviselője,
- b) politikai felsővezető, közigazgatási államtitkár, helyettes államtitkár, országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, az Európai Parlament tagja, vármegyei (fővárosi), települési önkormányzat képviselő-testületének tagja, polgármester, alpolgármester, Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban civil szervezetek képviseletét ellátó tag vagy hozzátartozója,
- c) a Tanács tagjának vagy a kollégium tagjának hozzátartozója,
- d) az, aki a jelölését megelőző öt éven belül olyan civil szervezet vezető tisztségviselője volt, amely megszűnt, és a megszűnését megelőző kettő éven belül keletkezett állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozás megfizetésére a szervezetet vagy jogutódját jogerős hatósági vagy bírósági határozat kötelezte, és ennek nem tett eleget, kivéve, ha vezető tisztségviselői megbízására kifejezetten a szervezet anyagi helyzetének rendezése érdekében került sor,
- e) az, akinek a megbízatása visszavonással szűnt meg,
- f)

(1a) Nem lehet a Tanács tagja az, aki a megelőző mindkét ciklusban a Tanács tagja volt.

(1b) Nem lehet a kollégiumnak a tagja az a személy, aki a megelőző mindkét ciklusban ugyanezen kollégiumnak a tagja volt.

(2) A Tanács tagja és a kollégium tagja a megbízásakor nyilatkozik, hogy nem áll fenn vele szemben az (1) bekezdésben foglalt kizárési ok. Ha a kizárást megalapozó körülmény a megbízást követően keletkezik, a tag köteles az összeférhetetlenséget az azt megalapozó körülmény keletkezésétől számított harminc napon belül megszüntetni.

(3) A Tanács tagjával és a kollégium tagjával kapcsolatos kizárási okot a (2) bekezdés szerinti nyilatkozattételt, illetve határidő lejártát követően a miniszterhez bárki bejelentheti. A miniszter a bejelentés megalapozottsága esetén a bejelentéstől számított harminc napon belül dönt az érintett személy megbízásának visszavonásáról.

67. § (1) A támogatási igény érvénytelen, ha a döntéshozó, illetve a döntési folyamatban közreműködő személy vagy közeli hozzátartozója

- a) az alapítvány alapítója, a civil szervezet vezető tisztségviselője,
 - b) a civil szervezettel munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy,
- és ezek a feltételek a vizsgált időpontot megelőző egy éven belül bármikor fennálltak.

(2) A Tanács és a kollégium tagja megbízásakor nyilatkozik az (1) bekezdésben foglalt, a támogatási igény érvénytelenségét megalapozó körülményről. Az érvénytelenséget megalapozó körülményekkel kapcsolatban bekövetkezett változásokat a bekövetkezéstől számított 15 napon belül kell bejelenteni a Tanács elnökének.

68. § (1) A Tanács tagjának megbízatása megszűnik

- a) a megbízatás időtartamának lejártával, illetve a (3) bekezdésben foglalt esetben,
- b) a tisztségről történő lemondásával,
- c) halálával vagy
- d) megbízásának visszavonásával.

(2) A kollégium tagjának megbízatása megszűnik

- a) a megbízatás időtartamának lejártával, illetve a (3) bekezdésben foglalt esetben,
- b) a tisztségről történő lemondásával,
- c) halálával,
- d) megbízásának visszavonásával,
- e) a 62. § (5) bekezdésében meghatározott visszahívás, vagy
- f) a kollégium megszűnése esetén.

(3) A civil jelöltállítási rendszerben újra nem választott tanácsi, kollégiumi tagok megbízatása megszűnik a testület új tagjainak a 65. § (1) bekezdése szerinti megbízása napján.

(4) A Tanács tagja és a kollégium tagja a tisztségéről való lemondását írásban, a miniszterhez jelenti be.

(5) Vissza kell vonni a Tanács tagjának és a kollégium tagjának megbízását, ha

- a) feladatát folyamatosan, kilencven napot meghaladóan nem képes ellátni,
- b) összeférhetetlenségét határidőben nem szünteti meg,
- c) egy naptári év során – vagy évközbeni megbízás esetén a megbízási idő adott naptári évre eső időszaka alatt időarányosan, legalább három ülést tekintve – az ülések több mint egyharmadán nem vesz részt, vagy
- d) tisztségére méltatlanná válik.

(6) A miniszter jogosult a saját hatáskörében kijelölt és megbízott tag megbízását indokolás nélkül bármikor visszavonni.

(7) Ha a civil jelöltállítási rendszerben megválasztott tag megbízatása – a megbízatás időtartamának lejárta kivételével – megszűnik, helyébe a civil jelöltállítási rendszerben egyazon elektori gyűlésen a Tanácsba vagy a kollégiumba jelölt, a tag után legtöbb szavazatot elért, tagi tisztséget nem viselő személyt (a továbbiakban: póttag) kell megbízni. A póttag megbízatásának megszűnésére e bekezdést kell alkalmazni.

(8) A megbízatás megszűnése esetén a miniszter gondoskodik a megüresedett hely betöltéséről. A 60. § (2) bekezdés b) és c), valamint a 61. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti tag esetében a miniszter az új tagot a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül bízza meg.

(9) A (8) bekezdés alapján megbízott tag megbízatása a 65. § (1) bekezdés szerinti időtartamból hátramaradt időtartamra szól.

(10) Méltatlanná válik a Tanács tagja és a kollégium tagja, ha e megbízása keretében jogszabállyal vagy a Tanács vagy a kollégium ügyrendjével össze nem egyeztethető módon jár el vagy tartósan akadályozza a Tanács vagy a kollégium működését, és az érintett testület tagjai egyharmadának indokolással ellátott és az (5) bekezdés d) pontjának megállapítását kezdeményező javaslatára, e testület összes tagjának egyetértésével dönt a méltatlanság megállapításáról. A döntés meghozatalában nem vehet részt az a tag, akinek a méltatlansága megállapítására irányul az eljárás, a határozatképesség megállapításánál e tagot figyelmen kívül kell hagyni.

69. § (1) A Tanács és a kollégiumok ülései nyilvánosak.

(2) A Tanács, illetve a kollégium zárt ülésről vagy a napirendi pont zárt tárgyalásáról dönthet, ha a személyiségi jogok védelme, a személyes adatok védelme vagy a testület működőképességének fenntartása ezt indokolja. A zárt ülésen hozott döntést közzé kell tenni. A zárt ülés, valamint a napirendi pont zárt tárgyalásának elrendeléséhez a jelen lévő tagok kétharmadának egyetértése szükséges.

(3)

(4) A pályázati felhívást és a hozzá kapcsolódó döntéseket az Alap honlapján (Civil Információs Portálon) és az Alapkezelő honlapján közzé kell tenni.

(5) Az Alap működésének nyilvánossága érdekében a miniszter a Civil Információs Portál keretein belül internetes honlapot működtet. A honlapon közzétételre kerül

- a) a Tanács és a kollégiumok döntése a döntés meghozatalától számított harminc napon belül,
- b) a Tanács és a kollégiumok tagjainak neve,
- c) a tanácsi és kollégiumi tagok 67. § (1) bekezdése szerinti érdekeltségi körébe tartozó civil szervezetek neve,
- d) a pályázati felhívás, a részletes pályázati kiírás,
- e) a pályázati azonosító, a támogatás célja, a pályázó neve, címe, adószáma, képviselőjének neve, a pályázatot kiíró kollégium megnevezése, a pályázati felhívás címe, az igényelt és elnyert összeg, továbbá ha a pályázó valamely tanácsi, illetve kollégiumi tagnak a 67. § (1) bekezdése szerinti érdekeltségi körébe tartozik, a pályázati adatok között közzétételre kerül e tanácsi, illetve kollégiumi tag neve,
- f) a 70. § szerinti beszámoló,
- g) a Tanács és a kollégiumok nyilvános üléseinek helye, időpontja, napirendje.

(6) A kollégium, illetve a Tanács a támogatási döntésről zárt ülésen dönt.

70. § (1) A kollégiumok és az Alapkezelő minden év március 31-éig megküldik a Tanácsnak az előző évi tevékenységükről, valamint az Alap működésével kapcsolatos tapasztalataikról – a miniszter rendeletében meghatározott szempontok szerint – elkészített beszámolót.

(2) A Tanács minden év április 30-áig megküldi az Országgyűlés illetékes szakbizottságának az Alap testületeinek és az Alapkezelő előző évi tevékenységéről, valamint az Alap, illetve a támogatási rendszer működéséről szóló – a miniszter rendeletében meghatározott szempontok szerint elkészített és a tagok legalább kétharmadának egyetértésével elfogadott – beszámolóját.

(3) A Tanács, a kollégiumok és az Alapkezelő a feladatkörüket érintő kérdésben a miniszteri megkeresés kézhezvételét követő harminc napon belül tájékoztatják a minisztert.

22. A civil jelöltállítási rendszer

71. § (1) A civil jelöltállítási rendszeren keresztül a Tanács 60. § (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott számú tagját, és a kollégium 61. § (2) bekezdés *a*) pontjában meghatározott számú tagját elektorok jogosultak megválasztani. A Tanács tagjának és a kollégium tagjának választására a helyi, területi és országos hatókörű szervezetek jogosultak.

(2) Az egyes kollégiumok létszámát és az elektori gyűlések részletes szabályait a miniszter a 61. § (1)–(2) bekezdése szerint határozza meg.

(3) A civil jelöltállítási rendszerbe azon civil szervezetek küldhetnek elektorokat, amelyek a miniszter ez irányú felhívására a jelöltállítási rendszerben való részvételi szándékukat a felhívásban meghatározott módon jelzik. A jelentkezési határidő nem lehet rövidebb harminc napnál. Az e §-nak megfelelő civil szervezet egy elektort delegálhat, egy választási eljárásban minden személy csak egy civil szervezet képviselőjeként járhat el elektorként. Azt, hogy a civil szervezet melyik elektori gyűlésen kíván elektort állítani, a jelentkezésben fel kell tüntetni.

(4) A civil szervezetek elektori gyűlését a miniszter hívja össze. Az elektori gyűlés helyét, időpontját és a mandátumvizsgálat módját, az ügyrendet is tartalmazó hirdetmény útján kell közzétenni a Civil Információs Portálon.

72. § A Tanácsnak és a kollégiumnak a civil jelöltállítási rendszer keretében megválasztandó tagját az elektorok egyéni listás szavazással választják meg, a Nemzeti Együttműködési Alappal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló miniszteri rendeletben meghatározott szabályok szerint.

XI. fejezet

Záró rendelkezések

23. Felhatalmazó rendelkezések

73. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a civil szervezetek gazdálkodó és adománygyűjtő tevékenységével kapcsolatos részletes szabályokat, a közhasznúsági melléklet formai és tartalmi követelményeit, a kollégiumok által az e törvény alapján juttatott, nem költségvetési támogatásnak minősülő támogatásokkal kapcsolatos döntési eljárás szabályait, az Alap kezelő szervének jogutódlása esetén felmerülő átadás-átvételi eljárás szabályait rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

a) az Alap kezelő szervének kijelölését, az Alap kezelésének, az Alap működésére fordítható forrás mértékének, a visszatérítendő támogatás és az Alap felhasználásának a részletes szabályait, az ellenőrzés és beszámolás rendjét, valamint a pályázati rendszerre vonatkozó további előírásokat az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,

b) a Civil Információs Portál, a Civil közösségi szolgáltató központok hálózata, illetve a támogatások összehangolását szolgáló monitoringrendszer működtetésének és az e törvényben meghatározott adatok honlapon történő közzétételének részletes szabályait,

c) a Tanács és a kollégium létesítésére, működésére, valamint az összeférhetetlenségre és a nyilvánosságra hozatalra vonatkozó részletes eljárási szabályokat,

d) az Alap testületeinek tevékenységével és az Alap működésével kapcsolatos beszámolók tartalmi elemeit, a beszámolás rendjét,

e) a Tanács tagjának és a kollégium tagjának járó költségátalány és a költségterítése elszámolásának szabályait az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben szabályozza.

(3) Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter, hogy a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának a központi költségvetéssel történő, a 9/J. § (5) bekezdése szerinti elszámolásának, valamint a központi költségvetésből a pénzösszeg folyósításának részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

24. Hatálybalépés

74. § (1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivételekkel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 3–12. §, 13. § (1) bekezdése, 14. § (1) bekezdése, 15–50. §, 53–54. §, 56–59. §, 73. § (2) bekezdés *b)* pontja, valamint a 75. § és a 209. § 2012. január 1. napján lép hatályba.

(3) E törvény 80. § *e)* pontja 2012. január 2. napján lép hatályba.

(4) E törvény 13. § (2) és (3) bekezdése, valamint a 14. § (2) bekezdése 2015. január 1. napján lép hatályba.

25. Átmeneti rendelkezések

75. § (1) 2012. január 1. napját követően csak olyan civil szervezet kaphat költségvetési támogatást – ide nem értve az 54. § szerinti támogatásokat –, amely a 30. § szerint letétbe helyezte beszámolóját.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni

a)

b) az államháztartásról szóló törvény alapján a fejezetet irányító szerv vezetője által az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben megállapított fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről, felhasználásáról szóló rendelet által az (1) bekezdés alkalmazása alól mentesített előirányzatokra.

(3) A 8. § (1) bekezdésben meghatározott jogok, amelyekkel e törvény hatályba lépésének időpontjában a 8. § rendelkezéseivel ellentétesen más személy rendelkezik, e törvény hatályba lépésével kártalanítás ellenében a törvény erejénél fogva az egyesületre szállnak vissza. A kártalanítás összegét a felek megállapodása hiányában az egyesület székhelye szerint illetékes bíróság állapítja meg a jogoknak azok visszaszállása időpontjában képviselt valós piaci értéke alapján.

(4) A (3) bekezdésből eredő kártalanítási igény – ha a Ptk. alapján egyéb okból még nem évvült el – 2018. december 30. napján elévül. Az elévülést kizárólag a (3) bekezdés szerinti bírósági eljárást megindító kereset benyújtása szakítja meg, az elévülés egyéb okból való megszakításának vagy nyugvásának helye nincs.

(5)–(7)

(8) Az e törvény hatálybalépése előtt megkötött közszolgáltatási szerződésre e törvény rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(9)

(10) A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény alapján nyújtott támogatások tekintetében a kezelői feladatokat az Alapprogram megszűnését követően az e törvény 73. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján kijelölt szerv látja el. E törvény hatálybalépését megelőzően kötött támogatási szerződésekkel kapcsolatos kollégiumi hatásköröket az e törvény 73. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján kijelölt szerv gyakorolja.

(11)–(14)

(15) A Nemzeti Civil Alapprogram terhére kötött támogatási szerződés alapján visszafizetett vagy más jogcímen bevételként elszámolt összeget a (10) bekezdés szerinti feladatok ellátására kell fordítani és az a 73. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti Alapkezelőt illeti.

(16) A 32/A. § szerinti alapítvány közhasznú jogállását a nyilvántartó bíróság az e törvénynek az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XLI. törvénnyel megállapított 32/A. §-a hatálybalépését követő 60 napon belül benyújtott kérelemre jegyzi be a nyilvántartásba.

(17)–(19)

26. Az Európai Unió jogának való megfelelés

76. § (1) Ez a törvény

a) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv 11. cikk (1) bekezdés *g)* pontjának és 21. cikkének;

b) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv 24. cikkének;

c) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való beutazásának és tartózkodásának feltételeiről és a 2009/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. október 20-i (EU) 2021/1883 európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikk (1) bekezdés *b)* pontjának;

d) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló 2011. december 13-i 2011/98/EU európai parlamenti és a tanácsi irányelv 12. cikk (1) bekezdés *b)* pontjának való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

27–29.

77–211. §